

Piekdiena, 2017. gada 3. februāris

Kurzemnieks

LAIKRAKSTS VIDUSKURZEMEI

Kuldīgas
tekstilam – 25.

7. lpp.

Novada
muzejam jauns
direktors.

3. lpp.

Kriminālprocesi
par estrādes
bojāšanu un
nolauztajām
liepiņām.

12. lpp.

Kā putnus
barot
ziemā.

6. lpp.

Trīs uzņēmumi – veikals
Dārziņš, *Daigas beķereja*
un kafejnīca *Makabi* –
jau piekrituši pēc
Hanzas laika
receptes
cept senās
Kuldīgas
gardumu –
magoņkūku jeb
magoņmaizi.

Cep viduslaiku Kuldīgas magoņmaizi

„Mēs ceram, ka tā kļūs par vienu no mūsu pilsētas atraktīvajiem kulinārijas produktiem un jebkurš iebraucējs gribēs to nogaršot,” saka viens no idejas autoriem, Kuldīgas aktīvās atpūtas centra vadītājs Artis Gustovskis.

HANZAS MANTOJUMS MŪSDIENĀS

Projektā *Hanzas vērtības ilgtspējīgai attīstībai* Kuldīga sadarbojas ar partneriem no Igaunijas un Zviedrijas. „Vēsturnieks Agris Dzenis arhīvos pētīja materiālus par pilsētu Hanzas laikā. Viņš atrada arī ēdienu receptes, kas tulkotas no vācu un senprūšu valodas. Atraktīvākais šķita akmens alus un magoņmaize. Vēstures avoti liecina, ka Kuldīgā bijušas deviņas alus darītavas un ap 20 beķereju, kurās šī magoņmaize cepta. Izsūtījām uzsaukumu ražotājiem, un par lielu pārsteigumu atsaucās trīs cepēji, kā arī alus ražotājs – nīkrācnieks Juris Jaunzems. Arī kooperatīvs *Kuldīgas labumi* izteicis vēlēšanos magoņmaizes cept.”

VAI VISIEM VIENĀDA?

Ieceres autoriem jāņem, vai magoņmaize varēs būt katrai ceptuvei sava vai arī tai jābūt pilnīgi vienāda. „Kad cepēji recepti izmēģinās, noteikti uzklausi sim sabiedrības viedokli, kādām Kuldīgas magoņmaizēm jābūt. Visi cepēji izmanto vēsturisko aprakstu, lai iznāktu pēc iespējas tuvāk tai, ko cepa viduslaikos. Taču rezultāts katram var iznākt nedaudz atšķirīgs. Piemēram, *Dārziņš* magones ierullē mīklā un pārsmērē to ar olu, bet oriģinālajā receptē tā nav minēta. Taču olas ir tikpat sens produkts kā milti, medus un magones. Citiem cepējiem ir atšķirīgi *knifi*. Festivālā *Lido zivis* pēc vēsturiskām receptēm gatavotus produktus piedāvāsim plašākai publikai un centīsimies noskaidrot, kādiem tiem jābūt,” sola A.Gustovskis.

Šonedēļ pirmās pēc viduslaiku receptēm ceptās Kuldīgas magoņmaizes kārumsniem piedāvāja veikala *Dārziņš* konditore Baiba Skujāne.

Iveta Grīniņa, Aivara Vētrāja foto

ĪSĪŅAS

Konkūra laukums

Snēpeles biedrības *Eguss* projekts – starptautiskiem standartiem atbilstoša konkūra laukuma izveide – saņēmis finansējumu no Lauku atbalsta dienesta t.s. *LEADER* konkursā. Kuldīgas novada dome piešķir 10%. Projekta izmaksas ir 17 864 eiro, domes līdzfinansējums – 1786. Biedrība popularizē veselīgu dzīvesveidu, rīko izjādes, nodarbojas ar reitterapiju.

Glīti rakstīt

Vakar Kuldīgas Mākslas un humanitāro zinību vidusskolas audzēkņi piedalījās tradicionālajā Sveču dienas glītrakstīšanas konkursā. Kā pastāstīja direktores vietniece Aina Tovstuļaka, šogad visi ne vien iespējami glīti pārakstīja tekstu ar ticējumiem un dainām, bet arī katrs satina vaska svečīti, iegravējot kādu vēlmi.

Izsludina vēlēšanas

Šodien Centrālā vēlēšanu komisija izsludina 3. jūnijā plānotās pašvaldību vēlēšanas. Tās notiks deviņās republikas pilsētās un 110 novados. Atbilstoši iedzīvotāju skaitam šajā dienā Iedzīvotāju reģistrā nosakāms deputātu skaits. Novados ar mazāk nekā 5000 iedzīvotājiem jāievēl deviņi; no 5001 līdz 20 000 – 15 deputāti; no 20 001 līdz 50 000 – 17, bet novados ar vairāk nekā 50 000 iedzīvotāju – 19 deputāti. Pilsētās, kurās iedzīvotāju mazāk par 50 000, jāievēl 13 deputāti, bet kur vairāk par 50 000, – 15 deputāti; Rīgas domē – 60.

Pirmdien, 6. februārī:

- Viss par svecēm.
- Cilvēku tirdzniecība.
- Sporta skolotāja loma.
- Avotu ielas stāsti.

REDZĒJUMS

Vai tik grūti ielikt zīmīti?

Juris Lipsnis,
tāl. 22470000,
juris.lipsnis@
kurzemnieks.lv

Manos iknedējas pienākumos ietilpst apkopot informāciju par Valsts un pašvaldības policijas darbu, un, iespējams, tāpēc man nav grūti pamanīt, kādas ir aktuālākās drošības un kārtības tendences mūsu trīs novados: Kuldīgas, Alsungas un Skrundas. Jau vairākus gadus regulāri dzirdu par protokoliem, kas vai ik dienu tiek uzrakstīti Kuldīgas autostāvvietās.

„Pat pieredzējušiem autovadītājiem nenāk par skādi pārļasiť satiksmes noteikumus.”

Atceros, sākumā, kad vairākās vecpilsētas stāvvietās tika noteikti ierobežots auto stāvēšanas laiks, pašvaldības policisti kādu pusgadu nevienu nesodīja, bet gan autovadītājiem skaidroja, kas jā dara, lai neiedzīvotos nepatikšanās. Policijas atgādinājumu, ka auto salonā jā noliek zīmīte ar apstāšanās laiku, vairākkārt esam publicējuši arī mūsu laikrakstā. Gandrīz vai jā izsaka līdzjūtība tiem, kuri *Kurzemnieku* nelasa, jo šķiet – kā gan citādi lai uzzi-

na šo svarīgo Ceļu satiksmes noteikumu prasību.

Tomēr noskaidrot, kā jā rīkojas situācijā, kas kādam šķiet nepazīstama vai nesaprotama, var arī citos veidos. Piemēram, ieraugot neizprotamu papildplāksnīti pie ceļa zīmes, kas norāda uz stāvvietu, var pajautāt *mātei Gūglei* – interneta dzīlēs noteikti atradīsies vairāki skaidrojumi, kā jā rīkojas. Ja kādam šķiet, ka papildplāksnīte ir tikai Kuldīgai raksturīga, var aptaujāt vietējos – gan jau kāds būs lasījis *Kurzemnieku* vai arī citādi uzzinājis, ka stāvēšanas laiks ierobežots arī citviet Latvijā, un prātis nezinātājam pateikt, kas jā dara. Arī es, pirms vairākiem gadiem Liepājā pirmoreiz ieraudzījis plāksnīti ar laika ierobežojumu, jautāju garāmgājējiem, kas jā dara, un – neticēsiet! – saņēmu atbildi.

Vēl kāda atbilde nāk no Mērfija likumiem: „Ja nekas cits nepalīdz, izlasi instrukciju!” Ar to gribēju teikt, ka pat pieredzējušiem autovadītājiem nenāk par skādi pārļasiť satiksmes noteikumus, kas pēdējoreiz redzēti tik sen, ka jau piemirsti (turklāt tie mainās!). Visbeidzot pavisam triviāls padoms: ja nezini, kā kādā situācijā rīkoties, no tās jā izvairās. Piemēram, ja cilvēks īsti nezina, kas jā dara, noliekot auto Liepājas ielas terminētajā stāvvietā, ir vērts pabraukt dažus desmitus metru tālāk un nolikt savu *kumeļu* Pilsētas laukumā, kur vienmēr ir vairāki desmiti brīvu vietu.

MANUPRĀT

Raksturs uz gājēju pārejas

Ir tik daudz evolūcijas teoriju, kas pēta cilvēka ģenētikas un vides ietekmi uz viņa izskatu, uzvedību un raksturu. Nesen *Kurzemnieks* publicēja interviju ar grafologu un psihoterapeiti, kura pēc rokraksta varot noteikt, kāds kurš ir un kas viņam dzīvē labāk darāms. Man ienāca prātā, ka tikpat labi šo to var pastāstīt vērojumi uz gājēju pārejas. Mazpilsētā gan ir savi ieradumi, kas ne vienmēr saskan ar satiksmes noteikumiem. Lielpilsētā transporta intensitāte ir tāda, ka nav laika daudz par to domāt: steidzies un ceri, ka nesabrauks. Savukārt Kuldīgā redzams, ka ļaudis dažkārt naski soļo pa ietvi, taču, nonākot uz *zebras*, tišām palēnina gaitu, it kā visiem pasaules autovadītājiem atriebties gribēdami. Turpretī citi uz pārejas pēkšņi sāk skriet. Tad vēl ir tādi ieradumi: nekādā gadījumā nešķērsot ielu atļautajā vietā, bet vismaz trīs metrus nostāk. Vai arī: apstāties pie pārejas un sākt plāpāt ar līdzgaitnieku, pa telefonu vai regulēt satiksmi. Nesen Pilsētas laukumā novēroju, ka divi pusaudži uz pārejas centās noskaidrot attiecības, nonākot līdz pat kautiņam...

Daina Tāfelberga, tāl. 63350563;
daina.tafelberga@kurzemnieks.lv

PĒC PUBLICĒTĀ

Vēlreiz par apļa izbraukšanu

Lasītāja Aija *Kurzemniekā* izlasījusi strīdu par to, vai, ie braucot aplveida krustojumā, jā rāda pagrieziena signāls.

Viņa raksta: „Tiesības kārtu pirms astoņiem gadiem, un mums teorijas pasniedzējs Pēteris Redžs skaidroja, ka, ie braucot aplī, pagrieziena rādītāju pa labi ieslēgt ir muļķīgi, jo tajā vietā taču nekur citur kā pa labi braukt nevar. Es tam pilnīgi piekritu.”

LASĪTĀJS SATRAUKTS

Nav mierā ar kārtību stāvvietā

Rendenieks Gints Zvirbulis neapmierināts: 18. janvārī Kuldīgā pašvaldības policija viņu ar 30 eiro sodījusi par to, ka stāvvietā pretī Drogu veikalam viņš auto novietojis bez zīmītes vai īpašā pulksteņa, kas norāda stāvēšanas sākumlaiku.

TĀ SLAUCOT AUTOVADĪTĀJUS

G.Zvirbulis atzīst – zīmi pārķāpis, bet ne ļaunprātīgi. Nav pagājusi stunda, kopš viņš atstājis transportlīdzekli. Lēmumu pārsūdzēšot noteiktajā termiņā. „Vai policists spēj tikai uzlikt sodu, nevis cilvēcīgi pabrīdināt? Uz mana auto ir telefona numurs, varēja taču piezvanīt un pārliecināties. Ceļu satiksmes drošības dienesta datu bāzē pārķāpums gan registrēts nekavējoties.”

Rendenieks novērojis – viņaprāt, ap 80% braucēju atstāj auto *Drogu* stāvvietā, aiziet un logā norādi neatstāj. „Kāpēc jāveido stāvvietas ar ierobežotu laiku? Mašīnu taču var nolikt arī līdzās Pilsētas laukumā, kur laiku neviens neskaita. Es tādā praksē saskatu šoferu *slaukšanu*, lai papildinātu pašvaldības kasi. Lai tad iet maksas stāvvietā! Samaksāšu.”

KĀ PAREZ NOTEIKUMI

Ceļu satiksmes noteikumu 285. panta 18. punkts paredz: 840. papildzīmi *Stāvēšanas laiks* lieto kopā ar 537. zīmi *Stāvvie-*

ta. Vadītājam, kurš automobili atstājis šādā stāvvietā, salonā pie priekšējā stikla jā izliek informācija par laiku, kad tas tur novietots.

Kuldīgas novada pašvaldības policijas vecākais inspektors Dzintars Pakalns skaidro, ka Administratīvo pārkāpumu kodekss par šo pārkāpumu paredz 30 eiro sodu: „Tiek uzrakstīts protokols, tajā ir arī norādīts, kas jā dara, ja pārķāpējs lēmumam nepiekrīt. Desmit dienās to var apstrīdēt, rakstot iesniegumu pašvaldības policijai. Atbildi sniegsim 30 dienās. Ja pārķāpējs joprojām nepiekrīt, viņš desmit dienās var vērsties Administratīvajā rajona tiesā. Tās lēmums gan vairs nav pārsūdzams.”

VISAS BEZ MAKSAS

Lūgts komentēt ierobežota laika stāvvietu nepieciešamību, Dz.Pakalns saka: „Kuldīga ir viena no retajām, ja ne vienīgā pilsēta Latvijā, kur visas stāvvietas ir bezmaksas. Dažās ir ierobežots laiks, un šādu sistēmu saukt par naudas slaukšanu, manuprāt, nav korekti, jo tas darīts iedzīvotāju labā – lai brīvās vietas visu dienu neaizņemtu tuvējo iestāžu un uzņēmumu darbinieki, bet tās var izmantot klienti, kuri dodas darīšanās vai iepērkas. Turklāt visur netālu ir tādas stāvvietas, kurās ierobežojumu nav, piemēram, dažus metrus no Liepājas ielas atrodas Pilsētas laukums, kur auto var turēt visu dienu.”

AKTUĀLAIS JAUTĀJUMS

Vai barojat savvaļas putnus?

Armands Fernests, strādā algo-gotu pagaidu darbu: – Pats nebaroju, jo, ja iesāk, tas jā dara regulāri. Putni pierod. Es tādu atbildību neuzņemos, bet redzu, ka citi baro. Strādāju pie Annas baznīcas, un netālu no turienes katru rītu viena sieviete izber barību baložiem. Tad putni tur līdinās visu dienu.

Silvija Agrīna, pensionāre: – Nebaroju, bet brālis kādreiz to darīja. Viņš cēlās agri no rīta, putni pie loga jau gaidīja, čivināja. Bija pieraduši, ka viņš izber saulespuķu sēklas. Ja iesāk, tad tas jā turpina. Esmu ievērojusi, ka netālu no jaunā *Elvi* ir krūmi, kuros vienmēr līdinās zvirbuli un no zemes kaut

ko lasa. Droši vien tur kāds tos cītīgi baro.

Kristaps Bērziņš, kuldīdznieks: – Šad tad uz palodzes kaut ko noliekam lielajiem melnajiem putniem. Mājās tos saucam par bomžiem, jo tie savās visu. Lai prieks būtu arī dēliņam, ir doma uztaisīt putnu būrīti mazajiem putniņiem. Ja ziemā putns būs paēdis, vasarā tam būs spēks mums palīdzēt.

Zeltīte Terpa, pensionāre: – Pie mājas nebaroju, jo man ir vaļējā lodžija, kas pēc putnu viesošānās paliek ļoti netīra. Mums netālu no mājas ir lielie bērzi, pie kuriem gan es, gan citi nesam putniem barību. Visu, kas pašiem paliek pāri un der putniem: maizīti, putraimus. Uz barotavu nāk baloži, kovārpi, vārnas.

Normunds Matvejevs, pašnodarbinātais: – Jā. Mājās pie virtuves loga mums ir barotava, kurā liekam spēķīti. Nāk zīlītes, pa reizēm atlido dzenis. Putni ēd un skatās uz mums, mēs pie galda ēdam un skatāmies uz putniem. Mēs tos barojam katru gadu, jo esam atbildīgi par tiem, ko pieradinām.

Līga Bērziņa, audzina dēliņu: – Pie kādreizējā veikala *Maks* ir ūdenstilpne, kurā dzīvo pīles. Regulāri tās baroju: gan sava prieka pēc, gan putnu dēļ. Vasarā tās maizīti ēd slinkāk, bet ziemā naski.

Jolanta Hercenberga
Aivara Vētrāja foto

Muzejā – jauns direktors

Par Kuldīgas novada muzeja direktoru dome apstiprinājusi Eduardu Dambergu.

„Tā ir atgriešanās pie izvēles, ko izdarīju pirms daudziem gadiem, pie jomas, kurā vienmēr esmu gribējis darboties,” saka jaunais iestādes vadītājs.

E.Dambergis ir kuldīdznieks, pēc Mākslas un humanitāro zinību vidusskolas ieguvis bakalaura grādu Latvijas Universitātes Vēstures un filozofijas fakultātē un par vēsturi interesējies jau kopš bērnības. Līdz šim viņš bijis sabiedrisko attiecību speciālists novada pašvaldībā.

Pirmais uzdevums amatā būšot iepazīt muzeju, tā darbiniekus un to, kā darbs organizēts līdz šim. Par iecerēm viņš saka: „Vispirms pievērsīšos pamatekspozīcijai, kas ir katra muzeja kodols. Vēlos aktualizēt krājuma un pētniecisko darbu.” Jaunais direktors arī plāno turpināt vēsturi studēt magistrantūrā.

Kopumā uz šo amatu pašvaldības konkursā pretendēja 12 cilvēku, uz pārrunām uzaicināti seši. Izvērtēšanas komisijas loceklis Viktors Gotfridsons pastāstīja, ka tie bija ne tikai Kuldīgas novada cilvēki, bet arī no Pāvilostas un Tukuma puses. Izvēle neesot bijusi viegla, jo visi seši uz pārrunām aicinātie atbilduši nolikumam un bijuši ļoti kandidāti, taču E.Dambergis izrādījies pārliecinošākais.

Līdzšinējā muzeja vadītāja Dace Bumbiere-Augule pārcēlusies uz dzīvi Latvijas otrā malā – Alūksnē.

Iveta Grīniņa, Aivara Vētrāja foto

No 1. februāra Kuldīgas novada muzeja direktors ir vēsturi studējušais Eduards Dambergs.

Ko tu zini par suitiem

Konkursa *Suiti turās!* dalībnieki Alsungas muzejā varēja pielaikt tautastērpu.

Kuldīgas Mākslas un humanitāro zinību vidusskolas (KMHVZ) komanda uzvarējusi spēlē *Suiti turās!*, kas 31. janvārī notika Alsungā.

SPĒLE IET PLAŠUMĀ

Spēli rīkoja Alsungas vidusskola, etniskās kultūras centrs (EKC) *Suiti*, muzejs un uzņēmēja, *Mežvidu* labirinta īpašniece Daiga Kalniņa. Piedalījās sešas 7.–9. klases komandas no UNESCO asociētajām izglītības iestādēm: KMHVZ, Brocēnu vidusskolas, Ādažu Brīvās Valdorfa skolas, Amatas novada Skujenes pamatskolas, kā arī alsundznieku tuvākajiem kaimiņiem – Ēdoles un Basiem.

Spēlē iekļauti dažādas grūtības pakāpes jautājumi par sešām tēmām: valodu, dabu, vēsturi, mūziku, ēdieniem un tradīcijām. Trīs stundu spraigajās sacensībās

dalībniekiem bija jālasa suitu dialektā rakstīts teksts, burdonā jāapdzied pārējie, kāds komandas biedrs jāietērpj suitu sievas apģērbā, pēc garšas jāpazīst ēdieni, jānodejo suitu *Akenšpice* un jādara vēl daudz kas cits. Sniegumu vērtēja žūrija, kurā darbojās trīs pazīstamas suitenes: Ilga Leimane, Skaidrīte Nagliņa un Dace Martinova. Vietas sadalītas šādi: uzvarētāja – Kuldīgas MHZV – ieguva 180 punktus, 2. vietu ar 175 punktiem iecīnīja Kuldīgas pamatskolas Basu filiāles komanda, bet 3. vieta ar 170 punktiem tika Skujenes pamatskolai. Žūrijas simpātiju balvu par prasmi spēlēt kokli izpelnījās Ādažu zēni.

TŪRISMS UN MANTOJUMS

„Apvienoto Nāciju Organizācija šo pasludinājusi par Starptautisko ilgtspējīga tūrisma gadu,” skaidro Alsungas vidusskolas

skolotāja Ligita Stašaite. „Lai izceltu tūrisma nozīmi saistībā ar kultūras daudzveidību un mantojumu, skolas, kas iesaistījušās UNESCO asociēto skolu projektā, tostarp mūsējā, aicinātas rīkot dažādas aktivitātes, tostarp konkursus. Spēle *Suiti turās!*, kuras iniciatore ir Daiga Kalniņa, notika otro reizi. Pērn tajā piedalījās vietējie skolēni un pieaugušie, šoreiz uzaicinājām ciemiņus no citām UNESCO asociētajām skolām.”

Visas komandas saņēma diplomu, dāvanu karti *Mežvidu* labirinta apmeklējumam, vidusskolas un EKC *Suiti* sarūpētās balvas. Ciemiņi noklausījās folkloras kopas *Suitiņi* skanīgos priekšnesumus, bet vēlāk muzejā dažādās aktivitātēs iepazīta suitu kultūras mantojumu.

Juris Lipsnis
Alsungas vidusskolas arhīva foto

Žogs tomēr jānojauc

Strīdīgajā jautājumā par Kuldīgā, Pilādžu ielā, fundamentāli uzcelto žogu izlemts, ka īpašniekam tomēr nāksies trīs gados to pārcelt no pašvaldības zemes savā teritorijā.

Kurzemnieks jau rakstīja: sākumā deputāti sprieda, ka žogu varētu atstāt, bet domes speciālisti norādīja, ka šis lēmums var novest pie tā, ka arī citviet lieli projekti būs jāsteno nevis pēc plāna, bet pēc nevietā uzbūvētām sētām.

Uzmanību žogam pievērsa augstā, kad Pārventā tika atjaunoti grāvji. Domes speciālists Matīss

Upītis deputātiem skaidroja, ka tobrīd atrasts vienīgais variants, pārbīdot kolektora asi, lai sētu atstātu un būvdarbus lieki neapstūrētu, kaut gan bijuši nopietni draudi, ka pašvaldībai nāksies maksāt būvniekam kavējuma naudu. Viņš norādīja, ka citos īpašumos nojauktas gan sētas, gan malkas šķūņi, kas nelikumīgi uzbūvēti pašvaldības zemē, turklāt šis žogs varētu būt traucēklis arī jebkurā citā pašvaldības iecerē.

Domes sēdē piedalījās arī privātās zemes īpašnieki, kuri no iespējas izsacīties atteicās.

Inguna Spuleniece

Tālrūnim, auto un reprezentācijai

Šogad Kuldīgas novada domes priekšsēde Inga Bērziņa par tālrūni un reprezentācijas vajadzībām drīkst tērēt tikpat, cik pērn.

Deputāti piekrita, ka sarunām un interneta abonēšanai limits ir 420 eiro gadā, bet viesu uzņemšanai un amatpersonu vizītēm (grāmatu, ziedu, suvenīru, dzērienu, ēdienu iegādei, telpu un galda noformējumam u.tml.) – 960 eiro.

Par pēdējiem tēriņiem I.Bērziņai līdz katra mēneša 5. datumam jāiesniedz atskaite finanšu un ekonomikas nodaļā.

Savukārt domes automašīnai Volkswagen Passat degvielas gada limits ir 2400 litru. Auto uzturēšanai (stāvvietām, mazgāšanai, tīrīšanas līdzekļiem) drīkst tērēt līdz 400 eiro gadā. Arī par to jāatskaitās.

Inguna Spuleniece

Glābšanās – pašu pienākums

Kopš pērnā gada ir spēkā ugunsdrošības prasības, kas nosaka: atskatot trauksmes signālam vai pamanot ugunsgrēku, cilvēkiem ir pienākums no ēkas evakuēties.

Iepriekš Ugunsdrošības noteikumos bija sacīts, ka ugunsgrēka gadījumā evakuācija jāorganizē juridiskās personas (piemēram, veikala) vadītājam, taču nebija paredzēts cilvēku pienākums atstāt telpu. Lai evakuāciju paātrinātu un izvairītos no situācijas, kad kāds atsakās pamest telpas, kurās skan trauksmes signāls, tagad 6. punkts paredz, ka ikviena cilvēka pienākums ir nepieļaut ugunsgrēka izcelšanos vai darbības, kas var izraisīt ugunsgrēku, kā arī, atrodoties būvē, nekavējoties evakuēties, atskatot trauksmes signālam vai pamanot ugunsgrēku. Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests (VUGD), izglītojot iedzīvotājus, vēlas panākt, ka, izdzirdot trauksmes

signalizāciju, katrs izietu pats vēl pirms veikala vai citas sabiedriskas iestādes darbinieku norādījuma.

Ikvienā šādā objektā, kurā vienlaikus var uzturēties vairāk nekā 50 cilvēku, jābūt plānam, kurā norādītas evakuācijas izejas, maršruti un virzieni. Plāns jānovieto katrā ēkas stāvā labi redzamā un apgaismotā vietā.

Durvīm evakuācijas ceļos jābūt bez aizkavējuma un šķēršļiem viegli atveramām no iekšpuses. 243. punktā precizēts, ka par aizkavējumu tiek uzskatīts jebkurš šķērslis, kas liedz atvērt durvis ilgāk par trim sekundēm. Evakuācijai paredzēto izeju aizliegts aizkraut ar mēbelēm, iekārtām un priekšmetiem.

Lai nerastos situācija, ka nelaimes brīdī evakuācijas ceļi nav izmantojami, iedzīvotāji aicināti būt vērīgiem un, pamanot ugunsdrošības noteikumu pārkāpumus, ziņot VUGD.

Juris Lipsnis

NUMURA CITĀTS

„Ja Zviedrijā redzi ceļa policistu ar trikotāžas polo kreklu, tad zini, ka tas ražots Kuldīgā,” saka *Kuldīgas tekstila* valdes loceklis Jānis Mežgailis.

Skrundā apstiprināti budžeta uzdevumi

Skrundas novadā budžeta prioritātes šogad ir teritorijas un infrastruktūras sakārtošana, izglītības iestāžu pilnveide, Eiropas fondu un citu investīciju piesaiste.

TĀPAT KĀ PĒRN

Pamatbudžets līdzīgs kā pērn – 5,8 miljoni eiro. Ieņēmumi gan plānoti par kādiem 300 tūkstošiem mazāki nekā izdevumi (attiecinīgi: nepilni 4,9 un 5,2 miljoni), taču starpību nosegs 960 tūkstošu eiro atlikums gada sākumā, un būs vēl rezerve neplānotiem pasākumiem. Ja tādu nebūs, pāri paliks vairāk nekā 468 tūkstoši.

LIELIE DARBI PILSĒTĀ

Apjomīgākais darbs Skrundā būs tirgus laukuma labiekārtošana par 100 000 eiro. Pa 30 tūkstošiem vajadzēs gājēju celiņu bruģēšanai Liepājas ielā un ventilācijai veselības un sociālās aprūpes centrā, tad vēl 25 000 vidusskolas sporta zāles pamatu un 11 000 palīgtelpu siltināšanai, 17 000 – malkas šķūnīšiem Liepājas ielā, 10 000 – ūdensvada un kanalizācijas izbūvei Amatnieku ielā, 8000 – koņiņu krēslu atjaunošanai, 6000 – nojumei pirmsskolas iestādē Liepziedīņš.

TIKS ARĪ NOVADAM

Vislielākā summa (48 tūkstoši eiro) atvēlēta grants ceļu rekonstrukcijas dokumentācijai, kā arī pašvaldības dzīvokļu remontam (26 tūkstoši eiro). 16 400 paredzēti Valtaiku aprūpes nama veļas mājas jumta

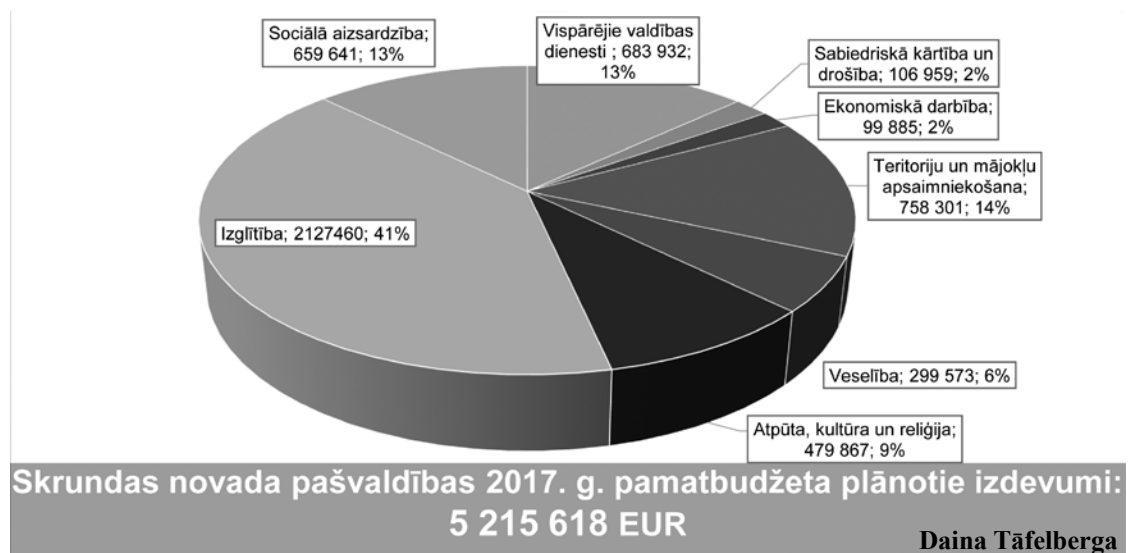
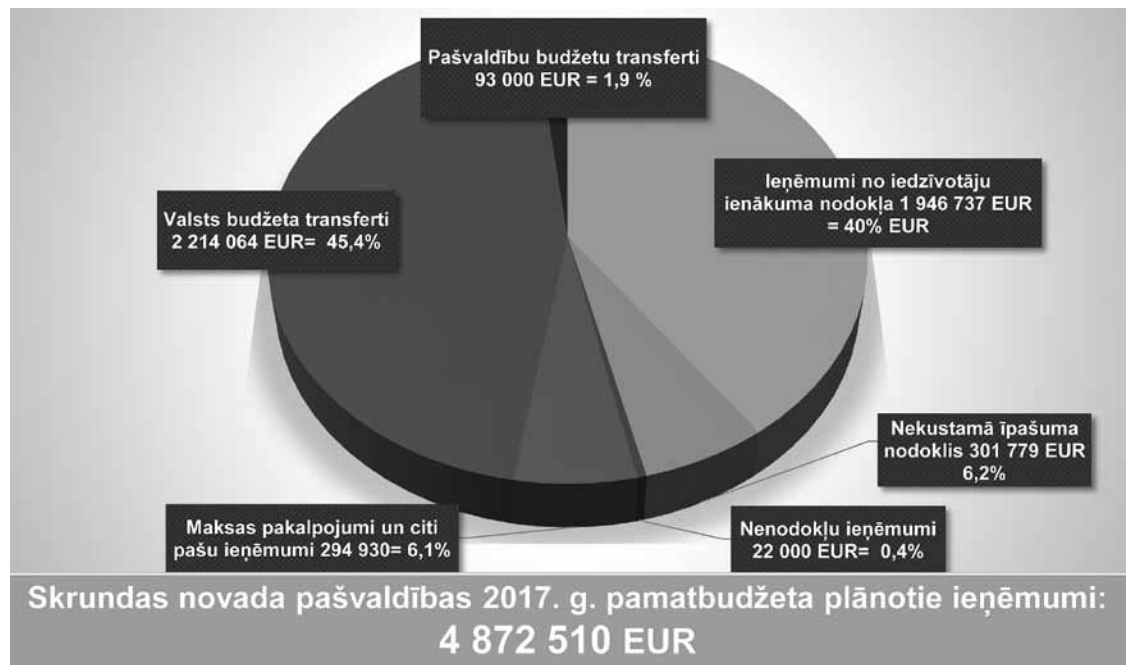
remontam, un 5400 – pastaiģu celiņu bruģēšanai, 15 000 – četru bēniņu siju nomaīņai O.Kalpaka Rudbāržu pamatskolā, 10 000 – ūdenssaimniecībai un attīrīšanas iekārtām dzīvojamajai ēkai likvidētās Rudbāržu internātpamatskolas teritorijā, 9500 – Nīkrāces saietā nama fasādei un 8000 – ēkas demontāžai Cieceres ielā 1, Skrundas pagastā.

ĪPAŠIE TĒRIŅI

Speciālajā budžetā atlikums bija 52 000 eiro. Kopā ar plānotajiem ieņēmumiem šogad apkārtnes un mājokļu apsaimniekošanai varētu tērēt 218 tūkstošus, tomēr pašvaldība līdz gada beigām rezervējusi 18 000 eiro. Trešajā (ziedoju) sadaļā summa ir pavisam neliela. Gada sākumā tur atlikumā bija 1812 eiro, plānots saņemt 1500 un visu arī iztērēt, visvairāk kultūrai un izglītībai, piemēram, Nīkrāces pagasta vēstures grāmatas izdošanai. Finanšu nodaļas vadītāja Ināra Muceniece piebilst, ka ziedojumus grūti paredzēt un izdevumus no tiem precīzi saplānot.

SAVA TIESA KREDĪTIEM

Pašvaldībai joprojām ir saistības par galvojumu SIA *Skrundas komunālā saimniecība* ūdenssaimniecības kredītiem. Kopīgā šogad atmaksājamā daļa ir 43 746 eiro, no tās visvairāk par projektu Skrundā (vairāk nekā 15 000 eiro), arī Cieceres, Dzeldas, Raņķu un Rudbāržu ciemā – no sešiem līdz deviņiem tūkstošiem.

Daina Tafelberga

Viduskurzemē Māras zemi atbalsta

Kuldīgas deju apriņķa kolektīvu vadītāju seminārā pārrunāts XVI Deju svētku lieluzvedums *Māras zeme*, kas pirmo reizi būs deju izrāde, un radošās grupas iecerei vadītāji izteikuši atbalstu.

VADĪTĀJAM JĀSKAIDRO SATURS

Kuldīgas un Ventspils deju apriņķa virsvadītāja Ramona Irbe pastāstīja par emocionāli saspringto slēgto apriņķu virsvadītāju sanākumi Kultūras ministrijā 24. janvārī, kurā vairums uzveduma ieceri atbalstījis. Sociālajos tīklos pausta neapmierinātība gan ar atsevišķu *Māras zemes* daļu horeogrāfiju, gan par izrādes konceptu kopumā. Vairāk noliedzēju esot Jēkabpils un Rīgas pusē, savukārt kurzemnieki ir atbalstošāki.

Svētku organizatori solījuši, ka pēc 2. februāra Dziesmu un deju svētku mākslinieciskās padomes sēdes pateiks, kādos tērpos izrādē tiks dejots, bet līdz aprīlim notiks reģionālie semināri un kopmēģinājumi, kuros kolektīvi varēs tikties ar lielkoncerta virsvadītājiem un deju autoriem.

Kuldīgas apriņķa kolektīvu

vadītāji kopā ar savu virsvadītāju vēlreiz pārrunājuši *Māras zemes* ideju un katras daļas vēsturisko vēstījumu, jo tas svarīgi, lai izprastu kopumu. Tautas deju ansambļa *Venta* vadītāja Zīta Serdante uzsvēra, ka to skaidrot ir katra vadītāja pienākums, lai dejotājus sagatavotu emocionāli.

„VISI VARĒS BŪT IZREDZĒTIE”

R.Irbe: „Līdz šim tikai divi Kuldīgas apriņķa kolektīvi – *Bandava* un *Venta* – ir piedalījušies deju izrādēs. Vienmēr kāds jautājis: „Kāpēc tur drīkst piedalīties tikai izredzētie?” Šoreiz izredzētie varēs būt visi. Tā ir pilnīgi jauna situācija – augstu pacelta latīņa, kas prasa īpašu pieeju un daudz darba. Visi, kuri godam iestudēs svētku repertuāru, varēs būt dalībnieki.”

Tiem, kuri *Māras zemes* ideju apšaubā, viens no argumentiem –

Kuldīgas un Ventspils deju apriņķa virsvadītāja Ramona Irbe (no labās) seminārā izskaidro lieluzveduma *Māras zeme* māksliniecisko ideju. Viņu uzklausa (no kreisās) Inese Poriķe, Dita Ņuņēvica, Zīta Serdante un Agate Hartmane.

izrādē nav iekļauts latviešu deju zelta fonds. Arī Kuldīgas seminārā raisījās diskusija, kas tad tas īsti ir. Mūspuses kolektīvu vadītāji par to runājuši ar dejotājiem, un katram bijis atšķirīgs viedoklis. R.Irbe: „Būtu dīvaini tagad dibi-

nāt kādu komisiju, kura izstrādātu deju zelta fondu.”

Kolektīvu vadītāji atbalstīja *Māras zemes* radošo grupu, nosodīja ažiotažu, kas sacelta apgātavošanos. Līdz svētkiem palicis pusotrs gads, un tāda šūpošana

varētu tos pat apdraudēt. Nolemts, ka tie kolektīvu vadītāji un dejotāji, kuriem būs tāda vēlme, rakstīs atbalsta vēstules Kultūras ministrijai.

Vija Zariņa
Aivara Vētrāja foto

Par sapņiem un īsto vietu dzīvē

„Mana joma ir medicīnas tiesības un pacientu tiesību aizstāvība,” saka bijusī ventspilniece ELĪNA ŠĶIERE, kura ar vīru Kristapu un dēliņu Viliamu kopš septembra atgriezies senču mājās Ēdoles pagasta Smiltniekos.

„Ja tajā, ko dari, neej līdz galam, tad nav vērts darīt, cīnīties, mācīties.”

Tā piepildīts viņas, mamma un visas dzimtas sapnis – atgūt vecvectēva celtās mājas.

Elīna ir diplomēta vecmāte un arī juriste, strādājusi Rīgas Zemgales rajona policijā par kriminālizmeklētāju. Kuldīgā sociālā dienesta zālē 1. februārī notika viņas pirmā lekcija topošajām māmiņām un saruna par sievietēm būtisko. To Elīna dara bez samaksas, jo vienmēr centusies cilvēkiem palīdzēt: „Esmu mācījusies deviņus gadus un vēlos zināšanas izmantot, apvienojot divas nozares: medicīnu un jurisprudenci.”

DZIMTAS MĀJAS ĒDOLĒ

Elīna un viņas mamma Sanita dzimušas Ventspilī, bet vecmāmiņa Melita Grieze – Ēdolē. Viņas vectēvs Juris Grieze ap 1915. gadu cēlis *Smiltniekus*. Savukārt viņa dēls Arvīds, kuram bija trīs bērni, māju pārdevis un ar ģimeni pārcēlies uz Ventspili. „Mamma vienmēr par Ēdoles mājām man stāstījusi kā par bērniības paradīzi, kurā vēlējusies atgriezties, jo bija tur dzīvojuši vasarās. Vairākas reizes mēģinājusi māju atpirkt, bet tas nebija izdevies. Kad vecāki sāka celt savu māju Ventspilī, viņa saprata, ka Ēdolē vairs neatgriezīsies. Tur ir mūsu dzimtas kapi, un vienmēr nobraucām garām *Smiltniekiem*, kas arī man saistījās ar mājām un sapņu zemi, lai gan tur nekad nebiju dzīvojuši. Tur dzīvoja daudz bērnu ģimene, kurai nebija domas māju pārdot. Māja kļuva aizvien nolaistāka. Beidzot tā tika pārdota citiem, kuri tur dzīvoja tikai vasarās un brīvdienās. Vecā māja turpināja brukt, cilvēki paši dzīvoja blakus uzceltajā guļbaļķu mājīnā.”

PROFESIJA – ĢIMENES TRADĪCIJA

„Pēc vidusskolas aizgāju uz Rīgas medicīnas koledžu par vecmāti, jo mana vecmāmiņa Melita visu mūžu par to nostrādājusi un mamma bija farmaceite. Kad sāku mācīties, man ļoti patika. Trešajā kursā aizgāju strādāt uz dzemdību namu un konstatēju – nav tas, ar ko gribētu nodarboties visu mūžu. Nolēmu profesiju mainīt.

Ģimene mani, protams, neatbalstīja, bet man pietiek gribas, lai arī bez atbalsta izdarītu, kā vajag. Mācījos pēdējā kursā medicīnu un neklātienēs 1. kursā juristos augstskolā *Turība*. Sākās saspringts laiks: prakse dzemdību namā, kvalifikācijas darbs un augstskolā pilnīgi cita pasaule – politika, vēsture lielā daudzumā. Šķita, ka neizturēšu, bet jutu, ka man patīk. Vienlaikus sāku strādāt Rīgas ostā par kravu pieņēmēju, jo ar

Vecmāte un juriste Elīna Šķiere Kuldīgā sākusi vadīt bezmaksas nodarbības topošajām māmiņām un citām sievietēm, ko rīko kopā ar *Mamma mammai fondu*. Viņa nodarbojas ar pacientu tiesību aizsardzību.

vecmātes algu nepietika. Strādāju, kamēr pieteicās dēliņš, un sapratu, ka nu jau slodze par lielu. Vīrs man arī ir ventspilnieks, viņš atnāca man līdzi uz Rīgu.

No darba aizgāju, bet turpināju mācīties. Vīrs saka: „Kopš es tevi pazīstu, tu visu laiku mācies.” Pagājušogad ieguvu bakalaura grādu, šogad beigšu magistrantūru. Tā kā nepraktizēju, vecmātes sertifikāta man nav, bet gan jau arī to nokārtošu. Vēl aizvien man vecāmamma reizēm atgādina, ka esmu vecmāte, un arī pati to sev atgādina.”

PATIKA KRIMINĀLPOLICIJĀ

„Jurista profesijā man patīk tas, ka varu aizstāvēt sevi un citus. Jūtos ļoti droši. Pēdējā kursā ieņāca prātā iet strādāt policijā. Vīrs par šo lēmumu bija šokēts. Sāku strādāt kriminālpolicijā par izmeklētāju un sapratu: „Tā ir mana vieta!” Tik ļoti šis darbs patika! Mani ielika pie slepkavībām un miesas bojājumiem, jo man bija medicīniska izglītība un neviens cits inspektors to negribēja, bet es biju sajūsmā. Lai gan tā ir īpaša sabiedrības daļa, man patika izprast šo cilvēku rīcības cēloņus, to apstākļu kombināciju, kas novedusi līdz noziedzīgam nodarījumam. Redzot manu aizrautību, arī vīrs saprata, kāpēc man tā patīk. Visvairāk viņam nepatika tas, ka naktī mani var izsaukt uz darbu.”

LĪDZĀS TĀDU IR DAUDZ

„Rozā brillēs par to, kas notiek sabiedrībā, man nokrita jau tad, kad strādāju dzemdību namā. Bērni dzimst dažādām mammām. Atceros šoku, kad redzēju, ka piedzērusies sievietē salā ved bērnu, kurš nav pienācīgi apģērbts. Man uzreiz gribas skriet, saģērbt, apsegt... Kad sāku strādāt policijā, guvu vēl lielāku apstiprinājumu, ka daļai sabiedrības klājas ļoti smagi. Pirmajā brīdī ir bezpalīdzības izjūta, ka šo cilvēku tik daudz un viņu problēmas tik lielas. Bet viņi nevar saņemties iziet no apurtā loka. Ir arī pozitīvi gadījumi, kad cilvēks mainījies un ļoti cenšas kļūdas neatkārtot, bet ir tādi, kuriem palīdzēt vairs nevar. Tas ir smagākais – saprast, ka mums līdzās ir daudz šādu cilvēku.”

ATGRIEŠANĀS

„Netīšām ieraudzīju sludinājumu, ka tiek pārdoti *Smiltnieki*. Sirds sastinga – brīdī, kad biju atradusi savu īsto vietu, kurā mani ļoti gaida, ieraudzīju iespēju piepildīt savu un mamma mūža sapni. Vīrs bija šokā, kad vaicāju par iespēju šo māju pirkt, bet izrādās – arī viņš klusībā cerējis tikt prom no Rīgas. Sākumā braucām māju apskatīt, kārtojām formalitātes un radiniekam neteicām, tikai mammai. Ilgi šaubījāmies. Noteicošais bija vīra viedoklis. Kad jautāju, kā viņš Ēdolē jūtas,

atbildēja, ka ļoti labi. Brīnos, ka piekrita. Man uz šo graustu, kas jāpērk par diezgan lielu naudu, protams, bija pavisam cits skatījums. Mājā vēl bija vecās durvis, lampa un citas liecības par manu vecvecāku dzīvi... Domāju, ka vīram liels arguments bija manas izjūtas – cik daudz šī vieta nozīmē man.

Septembrī parakstījām dokumentus un tikai tad pateicām vecmammai. Viņa ilgi neteicēja – domāja, ka ākstāties. Man bija bail, ka viņai no satricinājuma kļūs slikti. Pārējie radi bija neizsakāmi priecīgi, jo visi klusībā sapņojuši māju atgūt ģimenei, bet neviens vairs necerēja. Es pirms tam iegādājos suņus, kas bija vēl viena bērniības sapņa piepildījums – man ir divas sanbernāru meitenes. Radus par pirkumu informēju, iemetot pastkastītēs vēstulīti ar uzaicinājumu uz talku mūsu jaunajā-vecajā īpašumā. Visi vēlāk teica, ka pirmajā brīdī nav noticējuši un ilgi nav varējuši attapties. Picas nedēļas nogales radi strādāja no rīta līdz vakaram. Darba bija ļoti daudz un ir vēl aizvien. Visiem tur ļoti patīk. Ir izjūta, ka 32 gadu pārtraukuma nav bijis, ka *Smiltniekos* visu laiku dzīvojuši mūsu dzimta. Protams, ja māja nebūtu pārdota, daudz kas nebūtu zudis.”

MĀTES TERĒZES SINDROMS

„Kad pārcēlos uz Ēdoli, domāju, ko te darīt. Uz policiju varēšu aiziet vienmēr. Nolēmu nesteigties, jo mājā aizvien daudz darba. Vīrs izveidoja biznesiņu – nodarbojas ar pārtikas tirdzniecību. Ar bērnu mājās nevaru nosēdēt, lai gan man ir arī magistrantūra un divreiz nedēļā jābūt Rīgā, specializējos krimināltiesībās. Kuldīgā meklēju cilvēkus, kuriem mana palīdzība būtu vajadzīga. Vienkārši esmu tāds cilvēks, kuram gribas palīdzēt citiem un zināšanas izmantot lietderīgi. Kā saka vīrs: „Tev ir mātes Terēzes sindroms – tu gribi visus glābt.”

KĀ SEVI AIZSTĀVĒT

„Ar Boniju Lasmani, vienu no Kuldīgas organizācijas *Mamma mammai fonds* vadītājām, satikos nejauši, un mums izveidojās labas attiecības. Lekcijas uztveru kā veidu, kurā izpausties. Mans mēr-

ķis – uzzināt, kas sievietes interesē, un šīs zināšanas dot. Sieviešu intereses 20 un 40 gados atšķiras. Tas ir izaicinājums veidot lekciju, lai interesanti būtu visām, turklāt lai ir reāls ieguvums, nevis tikai parunāšanās. Manuprāt, iespēja aizstāvēt savas tiesības interesē visus. Uz grūtnieču lekcijām jau pieteikušās septiņas sievietes.

Vēl ar kolēģiem īstenojam projektu pacientu tiesību aizsardzībā. Esmu juriste uzņēmumā *Riska fonda konsultācijas* – sniedzu bezmaksas juridiskos pakalpojumus. Cilvēki savu tiesību aizsardzībā ir pilnīgi neziņoši un bezpalīdzīgi. Bieži tie, kuriem nodarīts kaitējums, atmet ar roku un neko nedara. Kāpēc nesaņem kompensāciju, ja tā pienākas? Redzu iespēju medicīnu un jurisprudenci apvienot tieši pacientu tiesību aizsardzībā. Par šo jomu rakstīšu maģistra darbu.”

ATBILDĪBAS IZJŪTA

„Man ir milzīga atbildības izjūta, un arī dēlam to cenšos ieaudzināt. Viņam tikai četri gadi, bet viņš jau ir reāls cilvēks tāpat kā es. Cenšos iemācīt, ka jebkurai rīcībai jābūt pamatojumam. Viņš man, protams, runā pretī. Bet – ja savu viedokli spēj pamatot, man nav problēmu to saprast un pieņemt. Tā kā dēls ir mājas bērns, ļoti daudz ar viņu nodarbojos. Viņš ir mūsu vienīgais bērns, vienīgais mazbērns, vienīgais vecvecākiem un arī mazmazbērns. Ar Viliamu nodarbojas visi, un viņš jau daudz ko prot. Cik liels ir gandarījums, kad puika pienāk un aizliek man spilvenu aiz muguras: „Mammīt, vai tev ērti?” Tas nozīmē, ka kaut ko esmu iemācījus. Viņš prot uzklāt galdu, noslaucīt traukus un darīt citas ikdienišķas lietas, ko bērnudārzā varbūt neiemācīs.

Sev veltu desmit minūtes dienā. Viss mans laiks tiek mācībām vai ģimenei. Nav vēlmes pavadīt laiku ar draudzenēm. Man ir interesanti kaut ko jaunu uzzināt, strādāt lauku mājā. Vienīgais vaļasprieks ir divi suņi, ar kuriem esmu daudz kopā. Viņi ir lieli, maigi, ar plašu sirdi. Viņos ir liela cilvēkmīlestība. Manuprāt, esmu tāda pati.”

Iveta Grīniņa
Aivara Vētrāja foto

„Pēc horoskopa esmu Vērsis – stingri ar kājām uz zemes. Reizēm tiešām liekas, ka aiz muguras ir smags vezums: ģimene un bērns, māja, skola, darbs, atbildības nasta... Tomēr es to velku ar prieku.”

Zvirbulis, zilīte, dzenis un citi

Kurzemnieka fotogrāfs Aivars Vētrājs janvārī objektīvā notvēris putnus, kuri viesojušies pie barotavas. Cerams, arī lasītājiem būs interesanti vairāk uzzināt par tiem spārnatniem, kuri izmanto mūsu labvēlību.

„Ja putnu barošana iesākta, tā jāturpina, līdz nokūsis sniegs un iestājies siltāks laiks. Mēs esam atbildīgi par tiem, kurus pieradinām!”

ZILZILĪTE ir maza un veikla. Koši zilo galvas virspusi aptver balta josla, tai ir zili spārni un aste, vēdera lejasdaļā – šaura, tumša svītra. Rudenī un ziemā putni klejo, veidojot lielus barus. Rudenī un ziemā tie bieži mīt arī niedrājos un krūmos pie ūdeņiem.

ZAĻŽUBĪTE ir drukns putns, mazliet lielāks par zvirbuli. Uz spārniem un astes dzeltenīgi laukumi. Tēviņi – dzeltenīgi zaļi, mātītes pelēcīgākas. Rudenī un ziemā parasti uzturas bariņos.

LAUKU ZVIRBULIS UN LIELĀ ZILĪTE. Zvirbulis (augšā) ir neliels, drukns, skaļš un sabiedrīks. Tēviņam mugura brūna ar tumšām svītrām, vēders un galvas virspuse pelēka, vaigi nespodri balti. Mātītes ir pelēcīgi brūnas, mugura tumši svītrota, aiz acs gaiša svītra. Barojas galvenokārt uz zemes. Rudenī un ziemā sastopams pilsētās un dažādās cilvēku apdzīvotās vietās. Iemitinājies arī, piemēram, Rīgas Centrāltirgus paviljonos. Lielā zilīte ir lielākā un biežāk sastopamā zilīte ar melnu galvu un baltiem vaigiem, visa vēdera garumā stiepjas melna svītra. Ļoti labprāt tā apmeklē barotavas un pārtiku, īpaši ziemā, meklē arī uz zemes.

DAŽĀDAS BAROTAVAS

Barotavai jābūt tādai, lai putni var viegli piekļūt barībai, lai tā neapsnigtu un ieeja netiktu aizputināta, lai tā putnus nebaidītu – būtu bez plīvojošām, vaļīgām detaļām, stabili nostiprināta (izņemot iekārto barotavu). Cilvēkam jāpadomā, kā barību vienkārši papildināt.

Klasiska putnu barotava sastāv no grīdas ar maliņām un jumtu. Izmēri nav stingri noteikti, tomēr, ja negribat tur ielaist žagatas un baložus, kuri ziemā barību spēj sameklēt paši, tad ieejas izmēram jābūt tādām, lai lielie putni tur nevar iekļūt. Speķi var pienaglot vai pakārt stieplē pie palodzes vai koka zara. Ideālu zilīšu, dzilnīšu un dzeņu barotavu var ierīkot mednieki – uz horizontāla zara izkārt mežacūkas vai cita dzīvnieka ādu, pie kuras gandrīz vienmēr paliek nedaudz tauku. Putni to attaukos dažās dienās. Var uzziest taukus uz jebkuras nelīdzenas, horizontālas virsmas vai uz koku zariem uzspraut saulespuķu eļļā izkarsētus maizes gabalus, tāpat izkaisīt sēklas un graudus laukumā, kas attīrīts no sniega.

Ja daudz putnu sapulcējas vienā vietā, pieaug risks tiem saslimt. Dažas kaites ir bīstamas cilvēkiem. Tāpēc barotava regulāri jātīra, lai tajā neuzkrājas barības

atliekas vai putnu mēsli. To prātīgāk darīt ar gumijas cimdiem un suku, pēc tam cītīgi jānomazgā rokas.

ZIEMĀ – TREKNU

Ziemā putniem vajag daudz enerģijas, tāpēc vispiemērotākā ir barība ar augstu tauku saturu. Sauso barību, piemēram, auzu pārslas vai sadrupinātu maizi, ieteicams izmērcēt taukos vai eļļā. Bieži barību putniem cilvēki iegādājas veikalos, bet, ja pietiek laika un uzņēmības, varam delikatesi pagatavot paši. Tukšā jogurta, margarīna vai cita plastmasas trauka dibenā izurbj nelielu caurumu, caur to izver auklu un iekšpusē iesien mezglu. Bļodā sagatavo maisījumu no sēklām, riekstiem, kaltētiem augļiem un auzu pārslām. Visam pārlej izkausētus taukus šādā proporcijā: trešdaļa tauku un divas trešdaļas maisījuma. Visu krietni samaisa, iepilda plastmasas traukā. Kad sacietējis, pakarina ārā ar atverīti uz leju.

TAUKUMIŅŠ, SĒKLIŅA UN ROZĪNE

Tauki un speķis ir laba barība zilītēm, dižraibajiem dzeņiem, dzilnīšiem un strazdiem. Melnās saulespuķu sēklas (satur vairāk eļļas nekā svītrainās sēklas) garšos

„Barība nedrīkst būt sālīta – sāls putniem ir bīstama.”

DIŽRAIBAJAM DZENIM atšķirībā no citiem ir lieli, balti laukumi uz pleciem un melna galvas virsa. Tēviņiem pakausis sarkans, mātītēm melns. Zemastes spalvas ir sarkanas, skaidri nodalītas no pelēki baltā vēdera. Garums: 22–23 cm. Lidojums viļņveidīgs. Tas sastopams mežos, parkos, kapsētās, ziemā biežāk skujkoku mežos, kur barojas galvenokārt ar skujkoku sēklām, mēdz ierīkot īpašas kalves čiekuru apstrādei.

lielākajai daļai putnu, kuri apmeklē barotavas. Zemesriekstus iecienījušas zilītes, zaļžubītes, lauku zvirbuļi, dzilnīši, dižraibie dzeņi. Dzilnīši un pelēcās zilītes var riekstus glabāt slēptuvēs. Putniem garšos arī citas sēklas un graudi vai to izstrādājumi: auzu pārslas, kaņepes, linsēklas, putraini, grūbas, prosa, novārīti zirņi un pupas. Kaltēti augļi, piemēram, rozīnes, garšo melnajiem, meža un pelēkajiem strazdiem. Ābolus, bumbierus un citus augļus iecienījuši strazdi, zīdastes un zilītes. Sadrupinātu maizi barotavās daudz neliek, jo tās enerģētiskā vērtība ir diezgan zema.

Publikācija tapusi saziņā ar Latvijas Ornitoloģijas biedrību.
Vija Zariņa, Aivara Vētrāja foto

MELNAJAM MEŽA STRAZDAM ir oranždzeltens knābis un acs gredzens. Mātītes un jaunie putni ir tumšbrūni raibi. Barojas uz zemes, pārvietojas galvenokārt lēcieniem, ziemā uzturas cilvēku mītnu tuvumā.

DIŽKNĀBIS ir drukns putns ar lielu galvu, masīvu knābi un īsu asti. Parasti uzturas koku galotnes daļā, tāpēc retāk pamanāms. Barojas vai nu kokos, vai uz zemes, uzlasot nobirušās sēklas. Pa zemi pārvietojas lēcieniem vai iet, nedaudz izslēdies.

Kuldīgas tekstils dzīvo līdzī pieprasījumam

Uzņēmumam *Kuldīgas tekstils* februārī aprit 25 gadi. Tas ir viens no lielākajiem nodokļu maksātājiem novadā, un pašlaik te strādā 111 cilvēku, no kuriem vairāk nekā 90 – Kuldīgā. Visi saražotie apģērbi tiek eksportēti uz Zviedriju, kur dzīvo uzņēmuma īpašnieks.

Ražotne darbojas Dzirnavu ielā, ko kuldīdznieki pēc sena ieraduma vēl sauc par trikotāžas rūpnīcu *Māra*. Vēl senāk ēkā atradusies Vintelera tūka fabrika.

Uzņēmumā Kuldīgā ir ap 90 darbinieku, un te saražotie apģērbi 100% tiek eksportēti uz Zviedriju.

„Sākums bija interesants. Braucām uz Zviedriju mācīties, tur bija jāsarunājas angļiski, šūšanas tehnoloģija ļoti atšķīrās no tās, kādā biju šuvusi iepriekš modes ateljē, bet nu *Kuldīgas tekstils* ir mana darbavieta jau divdesmit piekto gadu,” saka šuvēja Anita Strujevica.

TUVU OSTĀM

„Mūsu trumpis ir tas, ka spējam izpildīt trīs nosacījumus: nodrošināt īsu piegādes laiku, saražot arī mazu pasūtījumu un saglabāt augstu kvalitāti,” skaidro valdes loceklis Jānis Mežgailis.

1992. gadā Zviedrijas uzņēmējs Bengts Jērāns Pētersons (*Bengt-Göran Petersson*) nolēmis veidot ražotni Latvijā. Kuldīga izvēlēta, jo atrodas pietiekami tuvu jūras ostām, ērti var transportēt izejvielas un preces, un īpašniekam patikusi latviskā pilsētvide. Uzņēmumu te reģistrējis J.Mežgailis, kas organizējis ražošanu. Otra valdes locekle Jolanta Krūmkalne ir Kuldīgas rūpnīcas direktore kopš pirmsākumiem.

APMĀCA ZVIEDRIJĀ

Toreiz Kuldīgā izsludināts konkurss, kurā meklētas sievietes darbam šūšanas uzņēmumā, bet prasme šūt nav bijusi obligāta. Pirmajā kārtā pieteikušās apmēram 200 darbinieces, no kurām izvēlētas 25. „Bija jāizpilda psiholoģisks tests, otrajā kārtā bija

pārrunas, pēc kurām mūs sagrupēja brigādēs, kurš ar kuru varētu labi sastrādāties. Braucām uz Zviedriju mācīties,” atceras Inta Demme, viena no piecām, kura te strādā kopš dibināšanas.

Pirmajām šuvējām ražošanas prakse bijusi rūpnīcā Zviedrijā. Mācījušās šūt pēc japāņu sistēmas ar šujmašīnām *Toyota*. Latvijā rūpnīcās tajā laikā katrs darbinieks esot izpildījis vienu operāciju, pie šujmašīnas strādājis sēdus, bet *Kuldīgas tekstilā*

Kuldīgas tekstila valdes loceklis Jānis Mežgailis: „Tekstilrūpniecībā līdzīgi kā citās ražošanas nozarēs jāvēro izmaiņas pieprasījumā un jāspēj tās izpildīt.”

vajadzējis strādāt stāvus. Vienā līnijā četri vai seši cilvēki izgatavojuši produkciju no sākuma līdz galam. Lai visiem būtu ērti, pie līnijas izraudzīti apmēram

vienāda auguma strādājošie.

Patlaban *Kuldīgas tekstila* darbs rit vienā maiņā, šūšanas cehā pa trim darbiniecēm katrā brigādē. Citos cehos tiek mazgāti audumi, gludināta produkcija, papildināta ar aksesuāriem.

DARBS TE IR

2002. gadā uzņēmumā strādājuši pat 230 cilvēki. Sadarbība slēgta ar 12 apakšuzņēmumiem Latvijā, Krievijā un Ukrainā, kuri palīdzējuši pasūtījumu saražot. „Nāca lieli pasūtījumi, ko paši nevarējām izpildīt. Atteikties jau var vienmēr, bet tad pastāv varbūtība, ka otrreiz pie mums vairs nenāks. Arī šobrīd darba ir ļoti daudz, ar saviem spēkiem Kuldīgā vien galā netiekam, tādēļ filiālēs Rīgā un Liepājā strādā 20 darbinieki. Darbs ir specifisks, ne visiem tas der, tādēļ vakances ir vienmēr,” stāsta J.Mežgailis.

2007. un 2008. gadā līdzīgi kā citur Latvijā piedzīvota dziļa krīze. „Mēs no tās ļoti ātri tikām ārā,” saka direktore J.Krūmkalne. „Bija grūti, bet nevienu brīdi ražošanu nepār-

- ***Kuldīgas tekstila*** dibinātājs ir Bengts Jērāns Pētersons, kurš 1965. gadā Zviedrijā izveidojis ģimenes uzņēmumu *Marbäck Tricot AB*.
- Vēsturiski bijuši nosaukumi *Top-Print AB*, *Jersey Vāvnader AB* un *PF Jersey AB*.

Inta Demme, kura *Kuldīgas tekstilā* strādā kopš dibināšanas, stāsta, ka viņas pienākums ir aprēķināt, cik auduma, citu materiālu un laika vajag, lai apģērbu saražotu paraugu cehā.

KO ŠEIT RAŽO

Kuldīgas tekstilā top kokvilnas un jauktas dzijas trikotāžas izstrādājumi. Tiek ražota bērnu veļa, darba apģērbs, funkcionāla veļa sportistiem un fiziska darba strādniekiem. Pēdējos gados dominējot modernu šķiedru kombinācijas, piemēram, apģērbos ugunsdzēsējiem, degvielas uzpildes staciju darbiniekiem, elektrīkiem. 25 gadus šī ražotne ar uniformām apgādā Zviedrijas ceļu policiju.

traucām. Droši vien izglāba tas, ka mūsu īpašnieks ir Zviedrijā un no turienes mums gādāja darbu.”

DĒLS TURPINA TĒVA IESĀKTO

Uzņēmuma dibinātāja dēls Jonass Lorensons (*Jonas Lorentzon*) nu turpina tēva iesākto. Zviedrijā rūpnīcā strādā apmēram 12 darbinieki: dizainē modeļus, auž audumus, administrē ražošanu un produkciju pārdod Skandināvijā. Lielākie klienti ir tirdzniecības kompānijas *Houdini*, *Tierra*, *Fristads*, populārais bērnu apģērbu pārdevējs Skandināvijā un Eiropā *Polarn O. Pyret*. Zviedrijas birojā pasūtītājs nāk ar ideju, dizaineris izveido datorā grafisku skici un sūta uz paraugu cehu Kuldīgā. Te

darinātais paraugs atkal tiek sūtīts klientam, pēc viņa ierosinājumiem pilnveidots, līdz atbilst pasūtītāja prasībām un tiek nodots ražošanai.

„Skandināvijā ir populāri braukt apskatīt ražošanu, lai pārliecinātos, ka tiek ievēroti dažādi noteikumi,” stāsta J.Mežgailis. „Piemēram, ik gadu mums ir sociālais audits, kurā pārbauda, vai ražošanā strādājošie visi ir pilngadīgi, vai tiek ievērots Darba likums, vai nepārstrādājam 40 stundas nedēļā, vai likumam atbilst samaksa. Auditora atzinumu nosūtām pasūtītājam.”

Vaicāts par nākotni, J.Mežgailis to sauc pat par rožainu – ja negadītos kaut kas neparedzēts, kas ražošanu iznīcina, *Kuldīgas tekstils* darbu turpināšot vēl ilgi.

**Jolanta Hercenberga
Aivara Vētrāja foto**

„VECAIS RATIŅ, CIK JAUKI GAN BŪTU...”

Krāsainu dzijas šķeteru kaudzes, pulks ieinteresētu rokdarbnieču, iespēja piesēsties pie vērpjamā ratiņa un arī sarunas par vecu laiku vērtībām, kas nebūt ne visas nav aizgājušas uz neatgriešanos, – tāda nesen bija kārtējā radošā tikšanās Kuldīgas vecajā rātsnamā.

Radoši vakari kļūst par tradīciju

Prasmi vērpēt ar ratiņu ierādīja Kuldīgas tautas lietišķās mākslas studijas *Varavīksne* audēja Ineta Zalkovska, te varēja iepazīt arī Pāces vilnas fabrikas veikumu.

SEGĀM VAJAG DAUDZ

Ap Pāces dzijas šķeteru kaudzēm līkņāja un veselīem māsītiem to iegādājās mūsdienu audējas un citas meistares. „Segām daudz vajag,” saka Kuldīgas *Varavīksnes* audēja Anda Grinkeviča. Kā zināja teikt studijas vadītāja Daiga Jansone, te ieradusās kolēģes arī no Padures, Snēpeles un Skrundas, Kuldīgas kopas *Čaupe* rokdarbnieces un citas. Par lielo interesi neesot jābrīnās, skaidro Daiga, jo Latvijā ir tikai divas vilnas dzijas ražotnes – Limbažos un Dundagas pagasta Pācē, kas mums, kurzemniekiem, atrodas tuvāk. Bet arī kvalitāte piesaistot. Nupat Latvijas novadu

segu izstādē Kuldīgā meistares pārspriedušas, ka viņu segām un brunčiem labāk derot Kurzemē tapusi dzija: „Mums laikam patīk tas rupjums. Limbažniekiem ir mazliet smalkāka.”

IEMĀCĀS KO JAUNU

Lai gaisotne vecajā rātsnamā omulīgāka, radošo darbnīcu viesiem sagādāta arī tēja. Visus uzņemot kultūras centra producentei Janai Bergmanei brīvprātīgi piepalīdz kuldīdznieciece Dace Zonberga: „Cilvēku te diezgan daudz, vienam rokas par īsām. Man patīk kaut ko pienest, atnest, var arī kaut ko jaunu uzziņāt. Desmit nodarbības bija jau Ziemassvētkos. Puzuru, vainagu, vēja zvanu, apsveikumu, ābolu karamēlu gatavošana, tika kārstota un vērpata suņu vilna, ir iekārtota cimdu izstāde – daudz kas noticis. Pati iemācījos piparkūkām mežģīņu glazūru taisīt.”

Nākamās tikšanās: 7. februārī 17.30 tautas tēpu centra *Senā klēts* cimdu pētniece Maruta Grasmane stāstīs tieši par Kuldīgas cimdiem, mācīs adīt novadam raksturīgo valnīti, bet **8. februārī** 16.00 tiks atvērts izdevums *Kuldīgas pilsoņu saraksts no 1569. gada līdz 1889. gadam*, piedalīsies novada muzeja pētniece Daina Antoniška.

Dzija ar pārbaudītām vērtībām

Dundagas pagasta Pāces vilnas fabrika Latvijā ir vienīgā, kur notiek pilna vilnas pārstrāde no mazgāšanas līdz dzijas krāsošanai. Tur strādājošie iestājas par tradīcijām un dabiskumu.

Pieprasīta esot gan vienkrāsainā, gan īpašā daudzkrāsu dzija, kuras salikums nekad neatkārtojas un janvārī sasniegts apaļš skaitlis – 1000 dažādu partiju. Kā secina ražotnes īpašnieks Dins Derkevics, pirms trim gadiem pieņemts pareizs lēmums – sevišķi daudzkrāsaino dziju eksportēt, nu jau uz 16 valstīm. Tas ļauj pastāvēt bez neviena kredīta un bez Eiropas naudas. Dins ir fabrikas īpašnieks septiņus gadus, pirms tam 30 gadus tur saimniekojis viņa tēvs, bet, kā esot izpētījis Dundagas pagasta vadītājs, šogad uzņēmumam aprītišot jau 125 gadi. Pērn Dundagā sarīkots Vilnas burziņš, ieradusies arī fabrikas pirmā īpašnieka mazmeita no Zviedrijas.

MAZGĀ KĀ PIRMS 100 GADIEM

„Mūsu lielākais lepnums ir 1928. gadā Vācijā ražotā vilnas mazgājamā mašīna, kas darbojas joprojām,” stāsta D.Derkevics. „Vācijas rūpnīca, kas tagad ražo automašīnu detaļas, par 98% apgalvo, ka mūsu ierīce tāda

palikusi vienīgā, un tās vietā piedāvāja jaunu ražošanas līniju. Es kategoriski nepiekritu, jo mēs joprojām aitas vilnu mazgājam tikai ar filtrētu ūdeni un sāli, nepievienojot ķīmiju. Tā tiek saglabāts ap 70% lanolīna – tā ir taukviela, kas palīdz dzijai pielāgoties valkātāja ķermeņa temperatūrai. Taču jaunajās iekārtās notiek karbonizēšana jeb ķīmiska mazgāšana.”

Ar savu seno un dabisko metodi Pāce esot vienīgā arī Baltijā. Tieši tās dēļ Hījumā salas muzejs no Igaunijas vedot uz Dundagu izmāzgat tonnu vilnas, ar ko pēc tam gadu darboties.

AITKOPJIEM DERĒTU TĀLRĒDŽĪBA

Kā stāsta D.Derkevics, interneta komentārā kāds esot ierakstījis: „Mums patīk jūsu dzija ar visu to pļavu, kas tur iekšā.” Pāces dzija pārsvārā top no Latvijas aitu vilnas, tomēr pamazām uzņēmums to iepērkot arī no Lietuvas un Igaunijas. „Svarīgi, kā tiek turētas aitas: jo labāk koptas, jo tīrāka dzija. Mums ir īpaša plucināmā un kāršmā mašīna, tur gruzi izbirst, salmi tiek lasīti ārā arī ar rokām, bet visus izlasīt nevar. Katru piektdienu trīs vīri kāršamo mašīnu jauc ārā un iztīra no salmiem un mēsliem!”

Dins pārliecināts, ka Latvijā

Vai renesanse nav lemta?

Varavīksnes audēja Ineta Zalkovska speciāli sagādājusi jēldziju un nu, minot ratiņa paminu, savērpj to stingrākā pavedienā, kas satek uz spoles.

Bet iesācējam tas nav viegli – gaisīgā jēldzija caur pirkstiem jātecina maigi, jo tā var ātri pārtrūkt. Nekādi mezgli tad netiek sieti, skaidro Ineta – gali jāsavij kopā, un jāturpina vērpēt. Kad spole pilna, pavedienu pārtin stingrā kamolā, var arī uz rokas vai tītavas uzīt dzijas šķeteri un tad izmāzgat. „Arī tītavas vairs reti kuram ir,” secina audēja.

„Ratiņu griežot uz kreiso pusi, dzija tiek vērpata, bet uz labo – šķetināta. Tas nozīmē: ja grib rupjāku dziju, satin vairākus pavedienus kopā. Var salikt arī dažādas krāsas.”

Vai tagad ar jēldziju kāds vēl darbojas? „Nē, es nevienu tādu nezīnu,” saka meistare. „Aizej uz veikalu vai tirdziņu, aizbrauc uz fabriku un nopērc gatavu!” Pašiem vairs ne jākrāso, ne kas cits jādara.”

Vai tad ratiņa kā darbarīka atdzimšana vēl iespējama? „Dažiem tā ir aizraušānās vai modes lieta, kāds grib kaut ko īpaši ekoloģisku. Suņu vilnu var savērpēt tikai ar ratiņu.” Mūsu aitu vilna tam neesot piemērota, bet Ineta redzējusi, ka tas tiek darīts ar garāko Jaunzēlandes aitu vilnu. „Tomēr vērpšana, rupjākas dzijas sašķetināšana prasa ļoti daudz darba un laika. Rezultāts būs eksklu-

Kuldīgas audēja Ineta Zalkovska katram ļāva pamēģināt, kā jēldziju savērpēt stingrākā pavedienā, tomēr atzīst – ratiņš tagad ir galvenokārt interjera elements, nevis darbarīks kā senāk vecmāmiņām.

zīvi dārgs. Kurš to spēs samaksāt? Tāpēc mūsdienās tas neatmaksājas un arī vairs nav vajadzīgs.”

I.Zalkovska ratiņu izmanto diezgan bieži: „Ja nevajag steidzīgi, man patīk ar to uzīt dziju saivas, ar kurām pēc tam aužu segas.” Tomēr tajās mājās, kurās tas vēl saglabāties no vecmāmiņām, senais darbarīks lielākoties tiekot izmantots kā telpu dizaina priekšmets.

„Ja aitkopju attieksme mainītos un vilna būtu tīrāka, mēs būtu gatavi par to maksāt arī vairāk.”

Kuldīgas vecajā rātsnamā Pāces vilnas fabrikas dzijai bija varena piekrišana – audējas stiepa prom māsītiem vien.

diemžēl ir vien divi iemesli, kāpēc aitas tiek audzētas: platībmaksājumi un laba gaļas cena. „Vilna ir tikai blakus produkts. Ja īpašniekiem nevajadzētu aitas cirpt, viņi nekad to nedarītu!” Pācē vilnu iepērk par 50–80 centiem kg. No vienas aitas gadā var iegūt līdz 5 kg, un aitkopis atgūstot tikai cirpšanas naudu – no diviem līdz četriem eiro par vienu dzīvnieku. „Tāpēc daudzus vilna neinteresē: nocērp, sastumj maisā un pēdējā brīdī izdomā, ka tomēr nededzinās. Ja aitkopju attieksme mainītos un vilna būtu tīrāka, mēs būtu gatavi par to maksāt vairāk,” saka D.Derkevics.

Igaunija un arī Lietuva pat šajā ziņā mums priekšā. „No turienes atvestā vilna blakus Latvijā cirpta-

jai izskatās kā izmāzģāta!” secina Dins. Kaimiņos esot labāka darba kultūra: cērpot tiek paklāta plēve, sašķirota apakšas un augšas vilna. „Igaunijā mani sagaida trīs kaudzes: labā, vidējā un tā, par kuru pat nauda netiek prasīta.”

ARĪ ŠŪŠANAS DARBNĪCA

Pēdējos gados fabrikas kolektīvs izaudzis no deviņiem līdz 20 darbnīkiem. Veclaiku tehnikas dēļ ražošanu sevišķi kāpināt nevar. „Bet mums pietiek,” saka D.Derkevics un smaidot atceras omītes vārdus: „Dēliņ, nelec augstāk par dibenu!” Tomēr pirms pusotra gada Pācē sākts šūt latvieša acij tīkamas lina segas un spilvenus, kas pildīti ar uzkārstu vilnu. 95% šo izstrādā-

jumu pagaidām pircējus atrod Latvijā. Sūšanas darbnīcai Dundagā tiek atjaunotas telpas. Pats svaigākais jaunums – pēc mēneša Pāces fabrika atvērs veikalu Rīgā, Āgenskalnā. Tur būšot citur mazāk pieejamas lietas, piemēram, īpaši krātā melno jēru vilna, no kuras dzija top vienreiz gadā.

„Latvijā strādāt grūti, ja īsti neļauj to darīt, tomēr visu laiku jādomā kas jauns un jāiet uz priekšu. Šujam arī kombinezonus, matracīšus, spilventiņus bērniem, pirts cepures, esam uzšuvuši pat kaķīša māju ar visu vārdu. Pielāgojamies katra cilvēka vēlmei, cik varam.”

Dina Poriņa
Rātsnama arhīva un Aivara Vētrāja foto

SARUNA AR JUBILARI

Svētki uz ūdens

Kuldīdzniece Madara Staģe, kura Latvijas Universitātē studē tiesību zinātņi un Rīgā strādā tiesā, trešdien nosvinēja 25. jubileju: „Uzskatu, ka šis gads jāpavada tā, lai to atcerētos ar vislabākajām atmiņām.” Trešo gadu viņa dzimšanas dienu pavadā ceļojumā ar prāmi uz Stokholmu.

UZ DARBU AR PRIEKU

Madara stāsta: „Beidzu Viļa Plūdoņa Kuldīgas ģimnāziju. Atceros, ka 12. klasē apmeklēju izstādi *Skola 2012* Ķīpsalas izstāžu hallē, kur par augstskolām uzzināju ļoti daudz.” Tagad viņa jau maģistrantūrā studē tiesību zinātņi. „Izvēle bija spontāna. Pirms tam par to pat neinteresējos. Vislabāk man patīk tas, ka tagad daudz vairāk izprotu savas tiesības un varu tās izmantot savā labā. Man šķiet, ka daudz cilvēku tās nezina.” Viņa gribot palīdzēt citiem, un šajā nozarē to var izdarīt: „Piemēram, ja kļūšu par prokurori, varēšu sabiedrību pasargāt no tiem, kuri citiem dara pāri. Vēlos cīnīties pret ne taisnību.

Pašlaik Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā strādāju ar dokumentiem un piedalos sēdēs, jo esmu tiesas sēžu sekretāre. Darbā esmu sapratusi to, ka man ir ļoti laba redzes atmiņa un, vērojot tiesas procesu, šo nozari izprotu daudz vairāk. Redzu, kā cilvēki strīdas, izmanto likumus, interpretē tos, un tas šķiet ļoti interesanti. Katru dienu uz darbu eju ar smaidu, jo zinu, ka atkal būs aizraujoša diena. Arī augstskolā ļoti noder darbā iegūtās zināšanas.”

BRĪVDIENU IR MAZ

Brīvā laika Madarai ir ļoti maz: „Tikai sestdienās un svētdienās, bet arī tās bieži pāiet mācoties. Ja rodas brīvs brīdis, lasu grāmatas, un tagad man aktuālas ir grāmatas angļu valodā – cenšos tā papildināt vārdu krājumu.” Viņa ir jaunāko filmu cienītāja un cenšas izbrīvēt laiku arī draugiem, ar kuriem pastaigāties vai apmeklēt labu teātra izrādi: „Ja viss izdarīts laikā, cenšos brīvdienās par mācībām un darbu nedomāt un vēltīt laiku sev.”

CEĻOJUMS KATRU GADU

Dzimšanas dienu Madara nesvin pie tradicionāla svētku

Kuldīdzniece Madara Staģe: „Šo gadu vēlos pavadīt tā, lai to atcerētos un varētu teikt – jā, 25. gadu nosvinēju tā kārtīgi!”

galda ar daudziem viesiem. „Tā kā pēc horoskopa esmu Ūdensvīrs, dzimšanas dienu pavadu uz ūdens,” smeļ jubilāre. „Ceļojums ar prāmi uz Stokholmu jau kļuvis par tradīciju. Turp vienmēr dodos ar ģimeni. Galvenais ir laiks kopā ar tuviniekiem, jo ikdienā viņus satieku ļoti reti. Visi ļoti pavadām laiku. Nākamgad noteikti to turpināšu.”

Šogad Madara vēloties izdarīt dažādas lietas, par kurām pirms tam nebija pat iedomājusies: „Vēlos pārvarēt bailes no augstuma, tāpēc gribu izlēkt ar gumiju vai izpletņi. Gribu uztaisīt teotvērjumu, kurš raksturo mani, doties ceļojumā uz kādu siltāku zemi. Gribētu katru dienu izdarīt kādu labu darbu.”

Madaras nākotnes sapnis ir atgriezties dzimtajā pusē: „Piemēram, pēc 25 gadiem vēlos atgriezties Kuldīgā, savā mīļākajā pilsētā uz zemeslodes. Nezinu, ko darīšu, bet ceru, ka varēšu palīdzēt cilvēkiem, piemēram, rīkošu labdarības pasākumus.”

Lāsmas Reimanes teksts un foto

KONKURSS

Kas tā par vietu pasaulē?

17. kārta

Pasauleslaveno, interesantās formas pludmalī, sauktu par Mīlestības pludmalī, apmeklēt tik daudz tūristu, ka valdībai nācies pieņemt jaunu rīkojumu, cik cilvēku dienā tur drīkst ierasties. Lielā apmeklētāju skaita dēļ zinātnieki reģistrēja aizsargājamās faunas degradāciju un izmiršanu. Lai pludmalē nokļūtu, jāpeld cauri šauram tunelī. Savu formu tā ieguvusi pirms tūkstošiem gadu vulkānisko akmeņu aktivitātes dēļ.

Atbildes gaidām līdz

7. februāra 11.00; tās sūtīt konkursam *Pasaules pazinējs, Kurzemnieks*, 1905. gada ielā 19, Kuldīgā, LV-3301, vai e-pastā: redakcija@kurzemnieks.lv vai iemest redakcijas durvju pastkastē.

16. kārtas atbilde: Balosas pludmale Krētas salā, Grieķijā.

Pareizi atbildējuši: Anita Rudzīte, Ingars Neimanis, Uldis Vera, Indra Ābelīte, Vilnis Bēniņš. Pēc balvas redakcijā gaidām Ingaru Neimani.

STĀRĶA VĒSTIS

No 25. janvāra līdz 1. februārim Kuldīgas slimnīcas dzemdību nodaļā piedzimušas astoņas meitenītes un pieci puikas.

Pasaulē nākušas dvīnītes Baiba un Linda. Vienam puikam vārdu vecāki vēl domā, divi ir Lūkasi, pārējie bērni nosaukti šādos vārdos: Elizabeta Marta, Milāna, Samanta, Evelīna, Katrīna, Terēze, Toms, Martins.

Četri dēli

Skrundas novada Dzeldas iedzīvotāju Sigitas un Kristapa Paškevicu ģimenē 30. janvārī piedzimis Lūkass – ceturtais puika. Māmiņa atzīst, ka klusībā cerējusi uz meitiņu, bet par eņģelīti, protams, ļoti priecājas. Visvairāk mazo gaidot sešgadīgais Rūdis, lielajiem brāļiem Dāvim (11) un Aleksim (8) esot citas darīšanas. Par mazā raksturu vēl nevarot spriest, bet laikam viņam būšot tēta ciešais miegs. Lūkass piedzima 51 cm garš un 3390 g smags.

Pirmā mazmeitiņa

Skrundas novada Rudbāržu pagastā nu par vienu mātesmeitu vairāk – 30. janvārī piedzima Evelīna, kas ir pirmais bērniņš vecākiem Elīnai Šīrei un Mārtiņam Akotam un pirmais mazbērniņš vecvecākiem. Māmiņa atzīst, ka jau no grūtniecības sākuma nojautusi – būs meita. Sonogrāfija tikai apstiprinājusi to, ko viņa jau zinājusi. Lai gan pirmās dzemdības ir ilgākas un smagākas, Elīna vērtē: „Domāju, ka būs trakāk.” Lielu atbalstu dzemdībās sniedzis Mārtiņš, kurš bijis klāt un pārgriezis meitiņai nabas saiti. Evelīna nāca pasaulē 53 cm gara un 3740 g smaga.

Māmiņu skola

(Kuldīgā, Aizputes ielā 22, 2. stāva konferenču zālē)
17.II 9.00 vecmāte Inga Losāne runās par krūts barošanu.

Iveta Grīniņa, Aivara Vētrāja foto

ASTROLOĢISKĀ PROGNOZE

Nozīmīgākie notikumi no 3. līdz 9. februārim

Jolanta Hercenberga, astroloģe

Laiks sarunām

Attiecībās dominēs diplomātija, takta izjūta, vēlme iedziļināties otra viedoklī, lai ne tikai saprastu jautājumu pēc būtības, bet arī uztvertu vārdos nepasacīto. Cilvēkiem patiks uz pasauli paskatīties kā ar otra acīm, iejusties otra ādā un palīdzēt rast izeju. Vieglprātība un virspusēja attieksme var tikt nesaprata un nosodīta.

Aunīem izdomas būs gana, lai stiprinātu senu draudzību, kas var tikt pārbaudīta ar provokatīviem paņēmieniem, piemēram, sagrozot informāciju. Atklātība un godīgums tiks augstu vērtēti.

Vērši būs pašpārliecināti un mērķtiecīgi – saskarsmē ar kolēģiem un priekšniecību tie prātīs turēties kā drošs kuģis bangojošā okeānā. Uzklaušīs, respektēs, bet ne kripatū neatteiksies no savas pārliecības un nodomiem.

Dvīņi mazsvarīgākos darbus atliks vai uzticēs citiem, lai enerģiju ieguldītu tajā, kas ved uz izaugsmi. Finansiālā stabilitāte nāks kā atalgojums.

Vežiem var būt vēlme lēmumus pieņemt impulsīvi. Bet īpaši ar lielu naudu neko nejadzētu saistīt, jo nosacījumi un iespējas drīz var mainīties.

Lauvām īpaši padosies informēt un pārliecināt. Nonāksiet īstajā vietā un laikā, kur jūsu zināšanas tiks augstu vērtētas. Patiks iegādāties dārgas preces, baudīt mākslu un komfortu.

Jaunavām jāķeras klāt ilgtermiņa plāniem privātajā dzīvē. Īpašumu iegāde, dzīvesvietas pārveide, tradīciju kopšana radīs stabilitāti un mieru.

Svariem patiks atbrīvoties no vecā un nederīgā, tādēļ atkritumu urna būs pilna. Tiks pārskatīti arī ieradumi un tradīcijas, mainīts ne tikai sava, bet arī ģimenes locekļu modinātājpulksteņa laiks.

Skorpioniem darbā mazās uzvaras nāks līdz ar mērķtiecību un atslābt nevarēs. Jāturas pie plāna,

lai visu paspētu. Attiecībā pret bērniem nejadzētu ieslīgt ilūzijās. Labākais dzīves mirklis ir šis!

Strēlniekiem var uzvīrot pagātnes domas un izjūtas. Tas būs stimuls saprast, kam īsti ķerties klāt, lai pietuvotos tam, pēc kā sirds ilgojas. Aktivitāte būs augsta.

Mežāžiem jārupējas par veselību un labsajūtu. Sevis palutināšana ar skaistumkopšanu vairos gan fizisko, gan garīgo spēku. Veiksies darījumi ar dizainu, vērtslīdētā un mākslas priekšmetiem.

Ūdensvīriem labs laiks slēgt līgumus, mainīt tajos nosacījumus, ieguldīt naudu un sakārtot finanses. Patiks atrasties sabiedrībā: gan strādāt, gan atpūsties.

Zivīm jauni apvēršņi var pavērties, ielaižot savā dzīvē neierasto un pārsteidzošo. Ne visu, ko jūt, var saprast. Reizēm izjūtām vienkārši jāuzticās un jādodas, kurp tās aicina.

Čika laiks:

2.II 18.50 – 3.II 3.50,
5.II 0.42 – 6.44,
7.II 0.53 – 9.03,
9.II 0.00 – 11.41.

Ko statistika vēsta par tendencēm

Trīs pēdējos gados Kuldīgas novadā nedaudz mainījies naktsmitņu skaits, tūrisma plūsma un intereses, tomēr tendences nozarē palikušas līdzšinējās.

VAI OFICIĀLO MAZĀK?

Kuldīgas aktīvās atpūtas centra (KAAC) direktors Artis Gustovskis tūrisma uzņēmēju gada saietā Ēdoles pilī norādīja, ka statistika ir mainīga: ir tādas vietas un pakalpojumi, kuriem vairs nav piekrišanas, toties vietā radušies citi. Pēc tā var izvērtēt, kurā virzienā jāstrādā vairāk, bet tas nav vienīgais faktors, kas ietekmē tūrisma uzņēmumu attīstību.

2013. gadā Kuldīgā bija 11 naktsmitņu, ārpus pilsētas – 33, pēc gada – par divām vairāk pilsētā, bet par vienu mazāk novadā. Savukārt 2015. gadā Kuldīgā jau bija 19 tūristu uzņemšanai atbilstošu vietu, toties pērn par vienu mazāk. Taču novadā pagājušajā gadā oficiālajā sarakstā bija vairs tikai 29 naktsmitnes. Vienlaikus pēc pasaulē populārās viesnīcu rezervācijas interneta vietnes *Booking.com* redzams, ka divos gados arī pie mums pieaug neoficiālu naktsmitņu skaits.

VAIRĀK IEBRAUCĒJU

Kā liecina uzņēmumu pieraksti, nakšņotāju attiecība starp vietējiem un ārzemniekiem daudz neatšķiras no iepriekšējiem gadiem, jo vairums (73%) ir pašmāju ceļotāji. Pērn šī attiecība bija 80% Latvijas tūristu un 20% iebraucēju. Jāpiebilst, ka aptaujā piedalījušies 40 novada viesu nami.

A.Gustovskis atzīst, ka to ietekmē ne vien mūsu uzņēmēju piedāvājums, bet arī daudzi citi faktori. Pēc KAAC sagatavotā *Top 15* no ārvalstu apmeklētājiem favorīti ir vācieši (28%) un lietuvieši (20%), tad tūristi no Igaunijas (11%), Krievijas (10%) un Nīderlandes (7%). Procentuāli daudz mazāk pārstāvētas tādas valstis: Polija, Francija, Anglija, Somija, Dānija, Itālija, ASV.

SAIMNIECĪBAS PĀRBAUDE

Salīdzinot pašmāju un svešzemju tūristu pieprasītos pakalpojumus, redzams, ka lielu atšķirību nav: brokastis, pirts, laivu vai velosipēdu noma, tūrisma informācija, gids, bezvadu internets (*Wi-Fi*), grils. Ārzemniekus vairāk interesējusi saimniecības apskate, degustācija, virtuve, bet Latvijas atpūtniekus – SPA, izjāde ar zirgiem, televīzija, banketu zāle, dīķi. Abos gadījumos piedāvājums *bērnu pilsētiņa un izklaide* likts pēdējā vietā.

ILGI NEUZTURAS

Lai arī Kuldīga joprojām ir populārs galamērķis gan pašmāju, gan ārvalstu tūristiem, pērn sarucis nakšņotāju skaits. Pēc oficiālajām ziņām naktsmitnes izmantojuši 31 655 cilvēki, tas ir, par 6000 mazāk nekā 2015. gadā,

Rīgas Tehniskās universitātes asociētā profesore Karine Oganisjana Ēdoles pilī vairāk nekā divu stundu lekcijā Kuldīgas novada tūrisma uzņēmējiem ne reizi vien uzsvēra, cik ļoti šajā nozarē vajadzīgs radošums, jo tūristi vēlas redzēt ko jaunu. Uzmaniģi klausās Kuldīgas aktīvās atpūtas centra direktors Artis Gustovskis.

kad gulētāju skaits bija līdzīgs kā tūrisma uzplaukuma sākumā – 90. gadu beigās. Aptauja liecina, ka ceļotāji mūsupusē uzturas vidēji pusotru diennakti. Lielākā daļa ir ģimenes ar bērniem (26%), kā arī pāri (22%), mazāk – darba kolektīvi un vientuļi ceļotāji. Daudzi ierašanās iemeslu un statusu nav atklājuši. Savukārt *Booking.com* pētījums vēsta, ka

visilgāk Kuldīgas novadā ciemojas viesi no Krievijas (divas diennaktis), par naktsmitni maksājot 45 eiro. Pārējiem, tostarp Latvijas ceļotājiem, vidējā cena ir ap 52 eiro.

CITU PIEREDZE

Saieta uzņēmēji uzklaustīja arī informācijas tehnoloģiju televī-

zijas raidījuma *Nākotnes parks* vadītāja Reiņa Zitmaņa, Rīgas Tehniskās universitātes asociētās profesores Karines Oganisjanas, biedrības *Engures parks* pārstāvja Rimanta Liepiņa un Ventspils novada Ances pagasta viesu nama *Daba laba* saimnieku Loretas un Reiņa Pižiku pieredzi.

Dainas Tafelbergas
teksts un foto

Pievērš uzmanību lauku sētām

Šīgada dzīvotnes godā Latvijas Dabas fonds (LDF) iecēlis lauku sētu, aicinot katru savās mājās novērtēt un izmantot to, kas ir dabīgs, lai saglabātu latvisko identitāti.

ARĪ KULTŪRVĒSTURISKAIS MANTOJUMS

LDF komunikāciju vadītāja Liene Brizga-Kalniņa norāda, ka ikviens pagals ir savdabīga dzīvotne, kurā sadzīvo cilvēks, augi un dzīvnieki. Tradicionālajai lauku sētai ir ievērojama nozīme dabas daudzveidības uzturēšanā Latvijas ainavā, turklāt gan senas, gan jaunas sētas bioloģisko daudzveidību var ietekmēt ikkatrs saimnieks: vai nu noplicināt, vai – tieši otrādi – kopt un vairot. Senākās sētas ir arī mūsu kultūrvēsturiskais mantojums, kam jāpievērš uzmanība, Latvijas simtgadi gaidot. „Ja saimniekojam dabai labvēlīgi, lauku sētā var atrast lielas dabas vērtības, un par tām spēj parūpēties katrs,” saka L. Brizga-Kalniņa.

LIELA DAUDZVEIDĪBA

Ēku pakši un spraugas, arī mal-

kas kaudzes ir ligzdošanas vieta pelēkajam mušķērājam un nacionālajam putnam – baltajai cielaivai. Tāpat bezdelīgām būtu grūti bez kūtim, saimniecības ēku sijām un jumtu spārēm. Piemājas koku dobumos un saimnieku izliktos putnu būros ligzdo zīlītes, mājas strazdi, svīres, tītiņi un erickiņi. Vecās liepas un ozoli patīk lielajām zīlītēm, meža pūcēm un nakts dzīvniekiem sīkspārņiem, kas ziemu pārļaiž pagrabos; augļu koki un krūmi – gaisajam ķauķim, kaņepītim, dadzītim, dižknābim un vēl daudziem citiem putniem. Dzīvzogi, maijrozīšu vai ceriņu krūmāji ir ežu un cirslīšu dzīvesvieta. Vēl bagātāka ir lauku sētas kukaiņu pasaule. Savukārt pagalma zālienā vairāk nekā cetur sastopamas augu sugas, kas pielāgojušās nomīdīšanai, piemēram, lielo ceļmalīti, maura kumelīti.

Daina Tafelberga

SAUDZĒT IR VIENKĀRŠI

Visi sētas iemītnieki cilvēkiem noder, jo pasargā dārzus no pārmērīgas kaitēkļu savairošanās un palīdz apputeksnēt augus, kā arī bagātina ainavu. Turklāt saimniekot ar izpratni par dabu ir vienkārši.

LDF iesaka:

- Dārzu stūros atstāj neizplautas vietas, lapu un zaru kaudzes ežiem, ciršļiem un citiem sīkiem dzīvniekiem.
- Veido kompostu – tas ne tikai noder dārza mēslošanai, bet ir arī dažādu sīku dzīvnieku barošanās un mājas vieta.
- Ļauj bezdelīgām un mājas čurkstēm ligzdot saimniecības ēku iekšpusē un pažobelēs, bet, ja putnubērnu mēsli pārāk traucē, speciālas ligzdu pamatnītes novieto kādā citā putniem piemērotā vietā.
- Saudzē bēniņos un sienu spraugās dzīvojošus sīkspārņus. Ja tie traucē vai tuvojās remonts, ierīko speciālu būri. Ja sīkspārņi ziemo pagrabā, centies netraucēt.
- Atstāj dārzā dobumainu ābeli un saudzē citus vecos kokus, atstāj vismaz pa nokaltnu zaram kukaiņiem kā putnu barību.
- Ceriņi, vilkābeles, pīlādži, rožu krūmi un mežvīni izdaiļo dārzus un noder ceļojošajiem un ziemojošajiem putniem: meža strazdiem, zīdastēm, svilpjiem.
- Kad ir biezs sniegš, baro putnus, īpaši laukirbes, kas netiek klāt nezāļu un augu sēklām. Paber nomīdītos laukumiņos graudus, pelavas, sēklas.
- Nebaidies dārzā atstāt nokaltnu puķes, sētmalē kādu dadžu vai vībotņu ceru, jo ziemā to sēklas ēdīs putni.
- Lielajos kokos, īpaši eglēs, piestiprini būri pūcēm, ierīko ligzdas pamatni stārķim.
- Izveido kukaiņu *hoteli* un mājvietu vardēm. Bluķi izurbtos caurumos vai niedru saišķos labprāt dzīvo vientuļās bites un citi derīgi kukaiņi, uz sāniem noliktā māla puķu podiņā, kurā iebāzts sausas zāles kušķis, nāk kamenes, bet pat pavisam neliels dīķītis pievilinās vārdes un krupjus.
- Veido nevis tādu mauriņu, kurā aug tikai viena veida zāle, bet gan sugām bagātu zālāju. Saglabā dabiskām pļavām, mežiem vai kāpām raksturīgu augāju, ja tāds pie mājas jau ir. Vismaz dažās vietās ļauj augiem noziedēt, lai ļautu sēklām izplatīties.
- Lauku sētas pagalmā un apkaimē neizmanto sintētiskās agroķīmikālijas.

PĀRDOD

Jaunu, nerūsējošā tērauda **CEPEŠKRĀSNI** plītij, 65 EUR, un vienass **PIEKABI** malkas izvešanai, 350 EUR. Tālr. 26325768.

Sausu, skaldītu **MALKU** ar piegādi. Tālr. 27885688.

Skaldītu lapkoku **MALKU**. Ātra piegāde. Tālr. 26627800.

Sausu, skaldītu bērza **MALKU** maisos. Tālr. 26544462.

SIA **AJG plus** – sazāģētu lapkoku nomaļu **MALKU**. Tālr. 29399939.

Dažādu sugu nomaļu **MALKU**. Tālr. 26519182.

Ar piegādi pārdod sausu, skaldītu **MALKU**, zāģētavas atgriezumus, 3 m garu lapkoku meža malku. Tālr. 29249578.

MALKU – skaldītu, klučos. Piegāde. Tālr. 26534625.

Skaldītu un 3 m **MALKU**. Tālr. 25120428.

Zāles **PLĀVĒJU-TRAKTORIŅU**, 12,5 ZS, 650 EUR. Tālr. 20155377.

GRAUDUS, MILTUS, sienu, skābsienu, kartupeļus. Tālr. 29947693.

MIEŽUS, RUDZUS, piegāde. Tālr. 29560864.

SKĀBSIENU rulonos. Tālr. 29212519.

MEDU, var piegādāt. Tālr. 26853597.

VAJADŽĪGI

SIA *Būvirma P.B.A.* (41203039760) – **DARBU VADĪTĀJS/PALĪGS**. Tālr. 29705025.

MEKLĒ DARBU

VĪRIETIS ar B, C kategorijām meklē darbu. Tālr. 26371456.

Kuldīgas kultūras centrs

aicina savā pulkā jaunus dalībniekus

Kuldīgas novada apvienotajā SIEVIEŠU KORĪ.

Pieteikšanās un sīkāka informācija par mēģinājumiem pa tālr. 29155295.

Sestdien, 4. februārī, 22.00
Varmes sporta hallē,

BALLE.

Spēle grupa
SAPŅU PIETURA.
Ieeja 3 EUR. Iepriekšēja
galdiņu rezervācija pa
tālr. 27884937.

LPKS ZELTA TELŠ

Iepērkam
LIELLOPUS un
JAUNLOPUS.
Augstas cenas. Samaksa
tūlītēja vai ar pārskaitījumu.
Tālr. 26114519.

PĒRK

SIA **LĀSES AM** iepērk **LIELLOPUS, JAUNLOPUS** un **CŪKAS**. Dažādu veidu piemaksas, ātra un korekta samaksa. Braucam pa visu Latviju, transports bez maksas. Tālr. 29353243, 63374197, e-pasts: lases@inbox.lv.

SIA *Kurzemes Gaļsaimnieks* – **BULĻUS, GOVIS, TELES**. Transports bez maksas. Tālr. 63454845, 26569362, 26436271.

Z/š **SMAIDAS** pērk **MĀJLOPUS**. Tālr. 29437251, 28393052, 63341221.

SIA *Cēsu Gaļas kombināts* par labām cenām iepērk **JAUNLOPUS** un **LIELLOPUS**. Samaksa pēc vienošanās. Tālr. 28770777, 26185703.

SIA *Valinda* pērk **MĀJLOPUS**. Tūlītēja samaksa. Svāri. Tālr. 29434034.

Pērkam lauksaimniecības **ZEMI**. Izskatām iespējas iegādāties saimniecības. Tālr. 26681177, 25663315.

Pērku **DZĪVOKLI** Vārmē. Tālr. 26211023.

MEŽUS, CIRSMAS, MALKU – ātra un laba samaksa. Palīdz noformēt dokumentus. Tālr. 26544462.

SIA *Lateira* pērk **MEŽA ĪPAŠUMUS** (arī apgrūtinātus un nenokārtotus), birzis un cirsmas visā Kurzemē. Labas cenas. Kārtojām dokumentus. Tālr. 27030802, mezi@lateira.lv.

SIA **PRIEDES AG** pērk **MEŽA ĪPAŠUMUS** un **CIRSMAS**. Tūlītēja, visaugstākā samaksa. Tālr. 26993794.

Latvijas uzņēmums pērk **MEŽU** un **ZEMES ĪPAŠUMUS**, arī ar apgrūtinājumiem, Latvijā. Tālr. 29429555.

CRAFT WOOD pērk visu veidu **MEŽA ĪPAŠUMUS** visā Latvijā, cena 1000–10 000 EUR/ha. Atjaunojam taksācijas. Tālr. 26360308.

CIRSMAS; veic **MEŽIZSTRĀDI**, apaļkoku **IZVEŠANU** un **TRANSPORTĒŠANU**. www.proto.lv, kopš 2005. gada. Tālr. 26125312.

SIA **PRIEDES AG** pie ceļa pērk **ZĀGBALĶUS, FINIERKLUČUS, TARU, PĀPĪRMALKU, MALKU**. Tālr. 26993794.

MALKU, BAĻĶUS no 4 m³. Tālr. 26383529.

Iepērkam **MALKU** (3 m). Tālr. 26125312.

SIA *ML Dvīņi* pērk **ŠĶELDU** un **ZARUS**, nomaļus šķeldošanai. Tālr. 29576511.

AUTOMAŠĪNAS. Tālr. 28394754.

TRAKTORUS, AUTOMAŠĪNAS, piekabes, inventāru. Tālr. 26104984.

ZIL **PIEKABI** ar dokumentiem. Tālr. 28749331.

Pērku **RAGUS**. Tālr. 25551787.

FEBRUĀRA ERUDĪTS

Hinduistu pavasara festivāls, kas tiek dēvēts arī par Krāsu festivālu, jo cilvēki sevi un citus aplej un apber ar spilgtām krāsām.

Atbildes līdz 6. februāra 12.00 atsūtīt *Febuāra konkursiņam, Kurzemniekā*, 1905. gada ielā 19, Kuldīgā, LV-3301, vai e-pastā: redakcija@kurzemnieks.lv.

Atbilde: visbiežākais vietvārds ASV ir Grīnvila (*Greenville*). Pareizi nav atbildējis neviens.

Bet pēc balviņas par uzvaru konkursā (par posmu no oktobra līdz janvārim) redakcijā gaidām **INDRU ĀBELĪTI!**

Par sporta pasākumiem informējiet e-pastā: inta.jansone@kurzemnieks.lv!

VALSTS POLICIJA INFORMĒ**Uzmanību – uzlauž garāžas!**

No 26. janvāra līdz 1. februārim Kuldīgā konstatēti 11 gadījumi, kad ir atlauzta vai sabojāta garāžas slēdzene. Lapegļu ielā atlauztas piecas garāžas. No vienas nozagts zāles plāvējs un vairākas vasaras riepas, turpat riepas nozagtas no citas. Avenū ielā atlauztas sešas garāžas. Abos gadījumos policija noskaidro īpašniekus, lai varētu noteikt, kas nozagts.

27. decembrī reģistrētas divas auto sadursmes ar meža dzīvniekiem. Ap 16.00 Gudeniekos ar automašīnu *Volkswagen* tā gadījies 1960. gadā dzimušam vīrietim, bet ap 21.00 sadursmē cieta 1965. gadā dzimuša vīrieša vadīta automašīna *Opel*. Cilvēki nav cietuši.

Sākta administratīvā lietvedība pret 17 gadus vecu jaunieci, kurš 31. janvārī smēķējis Kuldīgā, Liepājas ielā.

Juris Lipsnis

DAŽĀDI

KULDĪGAS AUTOSKOLA aicina pieņemt B, BE, C, CE, D autovadītāju kursus Kuldīgā, ir dienas un vakara grupas. Sākums 8. februārī. Sīkāka informācija pa tālr. 29491388, 63322550.

MODRA AUTOSKOLA rīko BE kategorijas kursus Pētera ielā 5, Kuldīgā. Sākums 9. februārī. Tālr. 26120089.

MODRA AUTOSKOLA rīko ātros B, C, CE un **95. KODA** autovadītāju kursus Kuldīgā, Pētera ielā 5. Tālr. 26120089.

SALDUS AUTOSKOLA Kuldīgas tehnikumā rīko B, C, CE; kursus. Sākums 7. februārī. Tālr. 29194359.

AUTO SIGNALIZĀCIJU uzstādīšana. Tālr. 29242556, jurauto.lv.

Sertificēta **NEIROLOGA** Dr. Skujevska (Saldus) pieņemšana 2017. gadā: ar ģimenes ārsta nosūtījumu – 4,27 eiro, bez nosūtījuma – 15 eiro. Pieraksts zvanot. Tālr. 29482565.

4. februārī Kuldīgā, veikalā *Rimi* (Sūru iela 2), 10.00–18.00 **OPTISKO BRIĻŅU IZPĀRDOŠANA** (gatavās brilles, tonētās, hameleoni, izgatavotas laboratorijā, garantija – 2 gadi, 15.00–45.00 EUR). Iespēja pasūtīt brilles pēc receptēm. Tālr. 29576954.

KAD TAS IR PAR MANI... sāpes mugurā, krustos, locītavās, galvassāpes, reiboņi, roku tirpšana, hronisks nogurums un pat slikts miegs. Varbūt tās ir dabiskā līdzsvara traucējumu kaitīgās sekas? Kā uzzināt patiesību un atgriezt dzīvesprieku? Pārbaudīts *Wellness* risinājums palīdz droši un uz mūžu atgriezt dabisko līdzsvaru! Lai gan tā nav ārstēšanas vai diagnostikas metode, pēdējo 20 gadu laikā visā pasaulē ir vairāk nekā 2 miljoni cilvēku, kuri personīgi pārliecinājušies, ka *Swiss Wellness* risinājums **TIESĀM STRĀDĀ**. Zvaniet un pierakstieties uz *Wellness* speciālista konsultāciju jau šodien! Tālr. 29747278, 29747225.

Māju un dzīvokļu **IEKŠDARBU PAKALPOJUMI**. Santehnikas darbi. Juntu maiņa u.c. celtniecības darbi. Tālr. 25300993.

Siltinām mājas ar **TERMOPUTĀM**, ekovati un granulām. Tālr. 26748235.

SIA *Bērzi plus* notīra krūmu **APAUGUMU** no laukiem un grāvjiem. Pērkam zarus šķeldošanai. Tālr. 29150380.

DZIĻURBUMI pēc zviedru tehnoloģijas. Tālr. 29251774.

LĪDZJŪTĪBAS

*Tu būsi debesīs, zemē,
Tu – vējā un saulē,
Tu – savējo sirdīs,
Tie tevi neaizmirsīs.*

/V.Kokle-Līviņa./

Izsakām līdzjūtību Aijai un tuviniekiem, **VALDI PUKĪTI** smilšu kalniņā pavadot. Planīcas ielas 8. mājas trešās sekcijas kaimiņi

Izsakām visdziļāko līdzjūtību Aijai, no **VALDA** atvadoties.

Gvido, Egita, Rasma un Andris

*Aiztecēja mans mūziņis
Kā dzīparu kamoliņš;
Te satīnu savas dienas,
Ij baltās, nebartās.*

/T.dz./

Sērojam par **JUZEFAŠ DZERKALES** aiziešanu mūžībā. Visdziļākie līdzjūtības apliecinājumi tuviniekiem.

V.Plūdoņa Kuldīgas ģimnāzijas kolektīvs

*Noriet saule vakarā,
Sidrabiņu sijādama;
Aiziet dusēt māmuliņa
Baltā smilšu kalniņā.*

/T.dz./

Jūtam līdzi Oļesijai Zagorskai, no māmiņas atvadoties.

Kaimiņi *Vālodzītēs*

*Visskaistākā dzīve var pārtrūkt,
Negaidot rieta,
Neprasot sirdij,
Cik sāpju tā aizejot atstāj...*

/J.Jaunsudrabiņš./

Izsakām visdziļāko līdzjūtību Loretai Robežniecei, brāli zaudējot

Aprūpes nama *Valtaiķi* kolektīvs

*Vismīļākais ir mātes vārds,
Kas atdus zemes klēpī vēsā.*

/I.Lasmanis./

Izsakām visdziļāko līdzjūtību **VELTAS CĪRULES** tuviniekiem, viņu zemes klēpī guldot.

Gīta, Dzintra, Anita, Roberts, Gunārs, Andris, Lidija

1. februārī mūžībā aizgāja mūsu mīļais tētis, opis, vecopis **ALFREDS OSIS** (Jāņa d., 02.09.1931. – 01.02.2017.). Izvadīšana sestdien, 4. februārī, 14.00 no Kalna kapu vecās kapličas uz Kalna kapiem. Piederīgie

VESELĪBAS CENTRS 4 SPECIĀLISTI KULDĪGĀ!

13. FEBRUĀRĪ

PLKST. 15:20 - 18:00
KULDĪGAS SLIMNĪCĀ
KONSULTĒS UN PIENĒMS
PACIENTUS ĀRSTS:

Dr. MĀRIS ZEPS
"Veselības centrs 4" Baltijas Vēnu klīnikas ārsts, specializējās asinsvadu ultrasonogrāfijā.

Cenas:

Kāju vēnu skrīnings:
10 EUR

Pieraksts pa tālr.:
20 550 550
9.00 - 17.00 darba dienās

UZZINI VAIRĀK:

20 550 550

www.venas.lv

INTERESANTI

Tetovētāji var samazināt ādas vēža risku

Tetovējuma mākslinieki var spēlēt lielu lomu, lai samazinātu ādas vēža gadījumu skaitu, saka pētnieki. Tas ir tāpēc, ka tetovējumi dažreiz var paslēpt ādas vēzi, un apgrūtināt iespēju ārstiem to laicīgi diagnosticēt. Pētnieki atklāja, ka tetovējuma māksliniekiem nav standarta veids, kā apieties ar dzimumzīmēm, ja viņi tās redz saviem klientiem. Daudzi tetovētāji tetovēs pāri dzimumzīmei, ja klients to pieprasīs. Tai pat laikā aptuveni 29% tetovētāji rekomendē apmeklēt dermatologu, ja ir aizdomīgs ādas bojājums. Vairāk nekā puse (55%) no pētījumā aptaujātajiem tetovētājiem teica, ka atsakās tetovēt ādu ar izsitumiem, jo ir bažas par tetovējuma izskatu, ādas vēzi un iespējamo dzimumzīmes asiņošanu. Jautāti, kā viņi risina jautājumu par dzimumzīmēm, aptuveni 40% teica, ka tetovē tām apkārt, pārējie – ko prasa klients. Pētnieki uzsver nepieciešamību dermatologiem apmācīt tetovētājus par ādas vēzi, īpaši melanomu, atpazīt aizdomīgus ādas bojājumus u.c.

LAIKA ZIŅAS

ŠODIEN, 3. FEBRUĀRĪ

Dienas garums – 8 st. 39 min.
Saule lec 8.18, riet 16.57.

Naktī -2°...-1°

Dienā -1°...0°

RĪT, 4. FEBRUĀRĪ

Dienas garums – 8 st. 44 min.
Saule lec 8.16, riet 17.00.

Naktī -3°...-2°

Dienā -3°...0°

PARĪT, 5. FEBRUĀRĪ

Dienas garums – 8 st. 48 min.
Saule lec 8.14, riet 17.02.

Naktī -5°...-4°

Dienā -4°...0°

VALSTS POLICIJAS ZIŅAS

Kriminālvajāšanai – divi procesi

Valsts policijas (VP) Kuldīgas iecirknis kriminālvajāšanai nodevis divus kriminālprocesus: par Skrundas estrādes teritorijas bojāšanu un liepu nolaušanu Kuldīgā, Stendes ielā. Abi noziegumi klasificēti kā tīša svešas mantas iznīcināšana vai bojāšana.

2015. gada vasarā Skrundas estrādē tika sabojāti apgaismes ķermeņi, atkritumu tvertne, nožogojuma vārti, zibensnovēdēja antena un divi elektrosadales skapji, nodarot 1500 eiro zaudējumus. Tika ierosināts kriminālprocess. Uz aizdomu pamata VP aizturēja divus vietējos jauniešus, kuri dzimuši 1995. un 1999. gadā. Iegūtas liecības, kas viņu huligāniskās darbības apstiprina. Aizdomās turētie iepriekš policijas redzeslokā nav nonākuši.

Pērnvasar Kuldīgā, Stendes ielā, tika nolauztas četras iepriekšējā gadā iestādītas Holandes liepiņas, nodarot 520 eiro zaudējumus. Kriminālprocesā ekspertīzes palīdzēja noskaidrot iespējamo vainīgo. Aizdomās turētais ir 1996. gadā dzimis vī-

Attēlā redzamas pērn Kuldīgā, Stendes ielā, nolauztās Holandes liepiņas. Iespējamo vainīgo palīdzēja noskaidrot ekspertīze.

rietis, kurš jau vairākkārt sodīts un bijis policijas redzeslokā. Arī pašlaik viņš ir apcietinājumā par iepriekš izdarītu noziegumu. Abos gadījumos vainīgajiem draud brīvības atņemšana līdz

diviem gadiem vai īslaicīga brīvības atņemšana, piespiedu darbs vai naudas sods.

Juris Lipsnis
VP arhīva foto

VESELĪBAI

Joprojām - gripa

Pagājušajā nedēļā Latvijā gripas izplatības intensitāte palielinājusies 2,5 reizes, liecina Slimību profilakses un kontroles centra (SPKC) gripas monitoringa dati.

Iepriekšējā nedēļā 70 monitoringā iekļautajās ģimenes ārstu praksēs kopumā reģistrēti 381 gripas gadījums, kas ir 2,5 reizes vairāk nekā nedēļu iepriekš. Deviņās monitoringā iekļautajās pilsētās vērsšanās ambulatorajās iestādēs gripas gadījumos pārsniegusi 100 gadījumus uz 100 000 iedzīvotājiem jeb gripas epidēmijas sliekšni. Visaugstākā gripas intensitāte bijusi Gulbenes novadā – 837,4 saslimšanas gadījumi uz 100 000 iedzīvotāju. Latvijas slimnīcās ar gripu pagājušajā nedēļā nogādāti 167 cilvēki, bet vēl 18 cilvēki hospitalizēti

gripas izraisītas pneimonijas rezultātā. Pagājušajā nedēļā no gripas miris arī viens cilvēks. Līdz ar to šajā gripas sezonā slimība prasījusi astoņu cilvēku dzīvības. Kā norāda SPKC, mirušajiem cilvēkiem bijušas sirds un asinsvadu, elpceļu, nieru un citas hroniskas saslimšanas. Kopumā no gripas šajā sezonā mirušas četras sievietes un trīs vīrieši. Visi cilvēki bijuši vecumā virs 60 gadiem.

SPKC pirms divām nedēļām, izziņoja gripas epidēmijas sākumu.

Jana Sūruma

JOKI

Pele ir mazs dzīvnieciņš, kura dzīves ceļš ir pagībušu sieviešu nosēts.

.....

Vīrs inženieris jautā sievietei:
– Vai tu nevarētu man iedot šā pīrāga recepti? Šī recepte būs grandiozs apvērsums mūsdienu cementa ražošanā.

.....

Sarunājas divas draudzenes:
– Nu, kā tavas pirmās pusdienas jaunajam vīram?
– Normāli, rīt viņu izrakstīs.

.....

Sarunājas divi paziņas:
– Agrāk vīrieši sievietes dēļ darīja tik daudz muļķību – līda iekšā pa logiem, dziedāja serenādes, sacerēja dzeju, pat šāvās.
– Jā, sievietes vairs nav tādas kā agrāk.

.....

Nekādi nesanāk iztērēt naudu ar prātu. Te pietrūkst naudas, te atkal prāta.

MĀJAI DĀRZAM
VEIKALA ATVĒRŠANAS SVĒTKI 4. FEBRUĀRĪ
PLKST. 11:00!

JAUNS VEIKALS KULDĪGĀ

- 01 ĪPAŠAS ATLAIDES PREČĒM
- 02 SALDUMU UN DZERIENU DEGUSTĀCIJAS
- 03 ATRAKCIJAS UN KONKURSI BĒRNIEM
- 04 IEPIRKŠANĀS SACENSĪBAS AR GALVENO BALVU DĀVANU KARTE 100 € VĒRTĪBA

Latvian Blues Band & Graná Louise
17/02 19:00
JŪRAS VĀRTI, Ventspils

Ar t/n "Jūras vārti" DRAUGA KARTI atleide 10%!

*Draugam dzimšanas diena?
Nezini, ko dāvināt?*

Laba ideja!
Kurzemnieka abonementa DĀVANU KARTE!

To var iegādāties laikraksta redakcijā
1905. gada ielā 19, Kuldīgā.
Vairāk pa tālr. 63324881.